

TORSDAG 1 DECEMBER. NR 48/2016

Pedersöre tog ett steg framåt
Sidan 4

Vill skriva om det vi tiger om
Sidan 2

Petrus öppnar härbärke
Sidan 6

Omstart
Sidan 7

Kyrkoasyl hela församlingens projekt

Kyrkoasyl är inget lättvindigt uppdrag, utan ska förankras grundligt.

I **Åbo** har församlingen beviljat en familj kyrkoasyl. Den viktigaste uppgiften är att vandra med dem när det är svårt. **SIDAN 5**

Kvinnor på väg
Sidan 12

Miljövänlig på ytan men saknar medvetenhet
Sidan 10

Skrev egen låt för julkonserterna
Sidan 20

Vi grattar och tackar
Sidan 15-17

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Socknen historia – uppdraget inte

VAD SKULLE de tänka i dag, de generationer som uppförde en stolt kyrka mitt i byn? De blev rätt många med åren. Enligt en uppskattning från Kyrkansinformationscentral cirka 830 stycken. Inte kunde fäderna ana att det skulle komma en tid när avstånden skulle krympa så totalt, att den gamla huvudkyrkan skulle ligga inom tjugo minuters räckhåll för de bilburna, som då skulle utgöra mer eller mindre *alla* bybor. Knappast skulle de heller ana att kyrkan, bygdens stolthet, numera sål-lan är den plats som får samma bilburna folk att susa in till stan – utan att det snarast handlar om att fylla kylen med varor från den stora supermarketen i utkanten av stan. Inte kunde de veta att gränserna mellan socken och socken inte längre är ett hinder för arbete, fritid eller kärlek. Sjukskötare jobbar i grannkommunen, grannpojken spelar yttervästanter i stadens fotbollslag och har stadigt sällskap femhundra kilometer bort. Andra bygder skulle till sin förvåning få se sina blomstrande närsamhällen vissna ner och avfolkas. Nej, inte kunde fäderna och mödrarna veta, att där kyrkan fortfarande står kvar har tiden för länge sedan sprängt de gamla strukturerna för bygderna runtomkring.

DET BETYDER inte att församlingen skulle ha dött eller mist sin betydelse. Kanske är det rentav tvärtom, för många kan den vara det nätverk som gör hemtrakten till något mer än ett övernattningsställe.

Församlingen kan skapa viktiga vardagsnätverk mellan dem som bor och lever nära varandra. Församlingen kan också se och fånga upp dem som i tysthet lider nöd också, eller till och med särskilt, på en liten ort. Men för att göra det behöver församlingen inte längre samma lokala volym som kom som en självklarhet för ett par århundraden sedan. Man måste våga ifrågasätta hur viktigt det är att församlingen stationärt och hundra procentigt "bor" på hemorten, när inte ens ortsborna gör detsamma. Hur mycket kropp måste församlingen ha lokalt för att den också ska vara ande?

I KLARTEXT är det just sådana frågor som diskuteras i Pedersörenejdens samfällighet.

Det gäller att hitta balansen mellan strukturer och verksamhet, ramar och innehåll. Och naturligtvis går det inte att blunda för att de många gånger är svåra att skilja åt. Ändå är det skäl att reflektera över hur sorgligt det är om den evangelisk-lutherska kyrkan långsamt kvävs till döds av sin egen historiska tyngd.

KYRKORNA kom till för att det fanns ett behov. De var inte bara andliga centrum i sin bygd. De var informationscentraler, sociala knutpunkter, rättssalar, äktenskapsmarknader och handelskammare.

I dag har största delen av de funktionerna flyttat ut för länge sedan. Kvar finns det andliga uppdraget och utmaningen att förvalta det rätt bland de människor som lever här och nu.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: JAAKKO HEINIMÄKI

”Tro handlar inte om rationella argument.”

Skamlöst religiös

Han är prästen som folk känner igen på krogen. Han är fackboksförfattaren som älskar att skriva om teologi så att vanligt folk förstår. Och han är ny chefredaktör för en kyrklig tidning som folk ska vilja läsa trots att de inte beställt den.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Jaakko Heinimäki berättar skrattande om **Torgny Lindgrens** roman *Norrlands Akvavit*. Den handlar om en gammal predikant som läser den missionerande ateisten **Richard Dawkins** och inser att han omvänt folk till en tro som inte är sann. Han reser tillbaka till den by där han på 50-talet fick folk att omvända sig – nu i avsikt att omvända dem tillbaka till otro. Men byn är tom, alla är döda, utom en gammal kvinna. När han märker att tron är hennes enda tröst förmår han inte ta den ifrån henne. – Där blir det tydligt att tro inte handlar om rationella argument. Jag tror inte att en enda person blivit ateist efter att ha läst Dawkins. Och jag tror inte att våra argument skulle få någon av Dawkins anhängare att omvända sig. För Jaakko Heinimäki handlar inte kristen tro om något som vi enbart kan greppa med vårt förstånd.

– Tro är något existentiellt. Tro är en längtan vi bär på.

Frågor vid ölstopet

Någonstans finns en erfarenhet vi vill beskriva, men vi famlar efter ord när vi försöker beskriva den.

– En erfarenhet av ljus och rening, en aha-upplevelse. En känsla av att du, en känsla av nåd, att vara älskad och godkänd.

Den erfarenheten kan man närma sig ur många olika synvinklar, menar Heinimäki och säger att han haft stor nytta av biskop emeritus **Martin Lönnbros** bok *Religionens fem språk*.

Vi kan kommunicera religion genom vår erfarenhet, genom verksamhet, genom kulten, alltså gudstjänstens ritualer, eller genom den religiösa läran.

– Men det femte språket, enhetens språk, är kärnan i allting. Och glider de olika språken åt olika håll och blir vik-

tiga i sig själva är vi på väg i fel riktning.

Själv är han inte intresserad av apologetik, alltså försvar av den kristna tron. Han har skrivit en debattbok om tro tillsammans med en fritänkare, och han tyckte inte det var särskilt roligt.

– Jag tycker om att skriva tydligt om grundfrågorna, att för en stor publik reda ut vad teologi och tro egentligen handlar om.

Han har varit med i olika teveprogram och blir därför lätt igenkänd på stan. Han åker ofta tåg och när han sitter i restaurangvagnen händer det att någon höjer blicken från sitt plaststopp och upptäcker honom.

– Människor har olika frågor som de vill ställa till en präst i den situationen. Efter ett tag började jag skriva upp vad folk frågade mig om på tåget eller på krogen, och då fattade jag: det är ju en bok! Jag samlade de frågor folk ställde och skrev svar. Nu kan jag uppmana dem att läsa boken *Kafekismus* i stället. En del av frågorna är skenbart små, men man inser att det gömmer sig en stor fråga bakom den lilla. Till exempel: kommer min hund till himlen? Då frågar man ju egentligen: finns det något efter döden och vad innebär det för min del?

Meditativ bedjare

Jaakko Heinimäki växte inte upp i ett särskilt religiöst hem. Tron och intresset för teologi föddes under skriftskoltiden i Lojo.

– Jag beundrade prästerna där eftersom jag tyckte de var lärda och civiliserade och hade läst mycket. Jag började intressera mig för vad teologi var, vad man kunde läsa vid teologiska fakulteten. Jag började inte studera för att jag ville bli präst. I första hand började jag studera teologi för att jag tyckte att

själva ämnet kändes väldigt intressant.

Han upplevde aldrig någon häftig omvändelse, i själva verket säger han att religiösa upplevelser är honom ganska främmande – åtminstone karismatiska sådana, som visioner eller syner eller en konkret och tydlig känsla av Guds närvaro.

– Mitt sätt att be är meditativt, och det är ju också en upplevelse. Jag kan ta till exempel Psalm 23 och tänka på de första orden: ”Herren är min herde, ingenting skall fattas mig.” Och sedan upprepar jag det och lyssnar och påminner mig själv om att inget fattas mig, jag har allt jag behöver.

Orsaken till att han nu tackat ja till jobbet som chefredaktör för den nya Kirkko ja kaupunki – en kyrklig tidning för hela huvudstadsregionen med en upplaga på 340 000 exemplar – är att han kände att det han hade att erbjuda matchade det som tidningen ledade efter.

Hur göra en god journalistisk produkt som sänds hem till människor som inte beställt den? Hur göra tidningen så bra att de vill läsa den ändå?

– Den måste vara så intressant att den inte läggs på botten av undulatburen genast då den kommit.

Inte alla till lags

Heinimäki menar att Kirkko ja Kaupunkis uppgift är att vara skamlöst religiös och skamlöst urban.

– Liksom det är Kyrkpressens uppgift att vara skamlöst religiös och skamlöst finlandssvensk. Den får inte stryka läsarna medhårs. Den måste ha en stark identitet och en god självkänsla. Det har Kirkko ja kaupunki redan, den är ett uppskattat brand. Många tycker att den är jättebra *trots* att den är kyrkans, ler han.

Den får inte vara propaganda. Den får inte vara marknadsföring. Den måste vara en journalistisk produkt.

– Religion är en sak vi inte pratar så mycket om, så det är ett ämne som känns intressant för många.

En sådan tidning kan inte vara alla till lags.

– Men om den är tillräckligt tydlig kan den vara intressant också för dem som inte tillhör det segment man riktar den till.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Liisa Mendelin
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Johan Sandberg

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

VID ÅRSSKIFTET slås Helsingfors församlingarnas Kirkko ja kaupunki, Esbo församlingarnas Esse och Vandaförsamlingarnas Vantaan Lauri samman till en tidning. Jaakko Heinimäki är den nya chefredaktören.

JAAKKO HEINIMÄKI

PRÄST OCH FÖRFATTARE. CHEFREDAKTÖR FÖR NYA KIRKKO JA KAUPUNKI, EN KYRKLIG PAPPERS- OCH WEBBTIDNING FÖR HUVUDSTADSREGIONEN.

FAMILJ: VUXNA BARN.

GILLAR ATT SPELA MANDOLIN. HAR EN EGEN SPALT I EN VINTIDNING. INFÖR LUCIADAGEN REKOMMENDERAR HAN MADEIRAN SANTA LUZIA FÖR KP:S LÄSARE.

Stig Kankkonen fick medalj

FÖRTJÄNSTTECKEN.

Kyrkostyrelsen beviljade förra veckan Pro ecclesia-medaljer till personer som speciellt för tjänstfullt bedrivit kyrkans arbete. Bland mottagarna

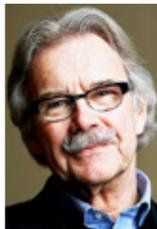

FOTO: ARKIVBILD/
MAO LINDHOLM

fanns Kyrkpressens tidigare chefredaktör **Stig Kankkonen**.

Kankkonen har varit kyrkomötesombud 2008–2016. Han är medlem i Esbo kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkoråd (2004–) och ordförande sedan 2015. Kankkonen har också varit medlem i Esbo svenska församlingsråd 2004–2014.

Kyrkan öppnade ny webbplats

INFORMATION. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har förnyat sin gemensamma webbplats, evl.fi.

– Sidorna har utvecklats helt från grunden och det möjliggör ett mera mångsidigt samarbete med församlingarna, beskriver projektchef **Samuli Suonpää**.

På sidorna finns information om vad man behö-

ver tänka på då man firar till exempel dop eller bröllop, om stöd vid kris-situationer, material för att stilla sig eller fördjupa sin tro och till exempel information om kyrkans arbete utomlands. Också pressrum och grundläggande fakta om kyrkan hittas på sidorna.

– Nu kan kyrkan erbjuda en visuellt modern

och mobilvänlig sida. Tack vare samma teknik som många församlingar blir det möjligt för små svenska församlingar att lyfta gemensamt innehåll på sina egna webbsajter, säger webbredaktör **Julia Abebe**.

All respons på den nya tjänsten är välkommen. Responsblanketten finns tillgänglig överallt på webbsajten.

Dödläget brutet i Pedersöre

STRUKTURER. Processen kring en möjlig sammanslagning av församlingarna i Pedersörenejden har tagit ett steg framåt. Vart det leder är ännu oklart.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Det är en diskussion som pågått i fem år, ibland mer intensivt och ibland inte alls. När förtroendevalda bytts ut har man nästan fått börja om från början. Ändå har inget hänt, man har inte ens tagit beslutet att fortsätta som förr.

– Det är nittio procent känslor och tio procent fakta som styr diskussionen, säger **Rainer Karvonen**, ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet.

Senaste vecka hölls igen ett möte för medlemmarna i församlingråden i Jakobstads svenska, Pedersöre, Esse och Purmo församlingar. Men i stället för att sitta och diskutera som en grupp delade man in de närvarande i mindre grupper, där varje församling var representerad.

– När alla varit samlade är det bara några som pratar, jag är en av dem, medan det stora flertalet sitter tysta, säger **Bo-Göran Åstrand**, kyrkoherde i Jakobstads svenska. Jag har ofta funderat vad de som suttit tysta egentli-

”Alla vet att någonting borde göras, men alla tar det inte till sig.”

Rainer Karvonen

NU ÄR det viktigt att skapa större förtroende mellan församlingarna i Pedersörenejden, anser Rainer Karvonen och Bo-Göran Åstrand.

gen tänker när jag sett dem gå till sina bilar efter mötet.

Grupparbetet visade sig vara ett bra drag. Tack vare det fick man diskutera de rädslor och de utmaningar som en förändring av strukturerna kan föra med sig.

– En rädsla är skillnaderna i storlek mellan till exempel Jakobstad och Purmo. Som gammal Purmoba förstår jag rädslan för att man inte får ha gudstjänsten kvar varje söndag. I Purmo är de rädda att förlora prästen och kanton inte längre åker ut för att hålla terminsgudstjänst i bykyrkan, säger Åstrand.

Men också i Jakobstads svenska finns rädslor. Röstningsaktiviteten i församlingsvalet är avsevärt lägre i Jakobstad än i de övriga församlingarna.

– En röstningsaktivitet på 14 procent i Jakobstad och 50 i Esse kan betyda att det nya församlingrådet har lika många representanter från Esse som från Jakobstad, säger Åstrand.

Närheten en utmaning

Att släcka lamporna i bykyrkorna har man inte råd med, anser Åstrand.

– Gudstjänstlivet, nattvardsgemenskapen och mötespunkterna vi har inom området måste vi helt enkelt eftersträva att hålla kvar. Det är där vi har medlemskontakten. Vi har inte råd att avsluta ett gubbcafé, en syförening eller någon annan grupp som samlas någonstans. Då tappar vi innehållet i strukturen.

– Men jag tror det blir svårt för de små församlingarna att hålla kvar gudstjänsterna i bykyrkorna på sikt

om man inte är en del av en större helhet.

Enligt Åstrand har alla fyra församlingar liknande utmaningar: att skapa närhet till medlemmarna och få dem att känna sig delaktiga i gemenskapen.

– Redan inom det lilla område som samfälligheten utgör bör man svara på det här utmaningarna på olika sätt. Det måste finnas utrymme för mångfald oavsett om vi har fyra församlingar, som nu, eller en församling.

Han understryker vikten av att man säkerställer att det som sagts i diskussionen kommer att hålla ifall strukturerna förändras.

– Det räcker inte med att säga att det nog blir bra. Går vi in för en annan struktur bör vi ha ett avtal där nivån av verksamhet som vi kommit överens om specificeras. Gör vi inte det kan vi glömma allt.

Vill inte tala ekonomi

Som ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige försöker Rainer Karvonen se till helheten.

– Jakobstads svenska har inget att vinna på en sammanslagning. Det är helheten som vinner. Jakobstad är den församling som har det bäst ställt, den är störst och har aktiva frivilli-

ga medarbetare. Nu handlar det om hur samfälligheten ska klara sig. Gör vi inget åt strukturerna kommer församlingarnas andliga arbete att drabbas på sikt.

Karvonen ser ekonomin som grundproblemet.

– För tillfället är det ekonomiska läget inte något större problem, även om Purmo har problem. På sikt kommer intäkterna att minska samtidigt som utgifterna inte gör det. Alla vet att någonting borde göras, men alla tar det inte till sig. En del förtroendevalda undviker helt att tala om ekonomin.

– När vi väljer strukturer måste vi ta ekonomin i beaktande som en faktor. Den ska vara hållbar också på sikt. Pengarna får inte vara det viktigaste i församlingen. Men är man utan pengar så gör man heller ingenting, säger Bo-Göran Åstrand.

Förra veckans diskussion mellan medlemmarna i församlingråden kom inte alls in på hur de nya församlingsstrukturerna kunde se ut. Tidigare har man diskuterat modeller där Pedersöre, Esse och Purmo bildar en ny församling, eventuellt med kapellförsamlingar. En modell är att också Jakobstad inkluderas i denna församling.

Att alla fyra fortsätter som förr är inget alternativ för Karvonen.

– Det löser inga ekonomiska problem i längden. För att möta de ekonomiska utmaningarna krävs en helt ny församling.

Något beslut fattades inte heller senaste vecka. Men diskussionen kommer att fortsätta.

”Pengarna får inte vara det viktigaste i församlingen. Men är man utan pengar så gör man heller ingenting.”

Bo-Göran Åstrand

Bokförsäljning i Borgå!

Onsdag 7.12 kl. 10–18

Café Ankaret

Svenska församlingshemmet, Runebergsgatan 24

Fontana Media dukar upp för alla smaker!

Andligt, barn, fakta, nya psalmboken och mycket mer.
Kaffeförsäljning kl. 10–13.30 i Café Ankaret.

Gustav Björkstrand signerar sin nya bok om John Vikström *Livet är ett lagspel* kl. 16–18.

Välkommen!

Fontana Media

KIPA MARKERING

Mer och bättre förarbete krävs

Nya dataadministrationslösningar ska inte förverkligas förrän en noggrann utredning har gjorts i samråd med församlingarna och samfälligheterna, eller förrän ekonomiska kalkyler har presenterats för Kyr-

kostyrelsens plenum. Den markeringen gjorde ekonomiskottet när kyrkomötet senast var samlat i Åbo.

Bakom uttalandet ligger all den frustration som inrederandet av olika centraliserade lösningar har medfört i kyrkan.

Alla församlingar kommer att vara anslutna till Kyrkans

servicecentral, Kipa, från och med början av nästa år. Efter årsskiftet bör också inkomsterna från verksamheten täcka utgifterna för den.

Utskottet konstaterar att Kipa efter startsvårigheterna har lyckats utveckla sina tjänster, men att det fortfarande finns behov av fortsatt utveck-

ling av både service och program. Man förutsätter också att Kipa kan effektivisera sin verksamhet så att församlingarnas avgifter till centralen sjunker.

Kyrkoasyl mer än ett papper

KYRKOASYL. En familj har för tillfället beviljats kyrkoasyl i Åbo svenska församling. – Den viktigaste uppgiften är att finnas där för dem, vad som än händer, säger församlingspastor Malena Björkgren.

TEXT: SOFIA TORVALDS

– Tidigt förra hösten var det bekanta som kontaktade mig och sa: Nu tror vi att flyktingar är på väg till Åbo med tåg, borde man möta dem och bjuda dem på te och visa hur de kommer till polisstationen? Det var så det började. Det var inte särskilt organiserat – vad var församlingens arbete, vad var mitt eget? Många som var med var församlingsbor, men inte alla. Det startade i att det fanns ett behov, säger Malena Björkgren, som är församlingspastor i Åbo svenska församling.

Så började församlingens arbete med flyktingar och asylsökande. I dag, drygt ett år senare, pågår arbetet fortfarande. När Åboförsamlingarna öppnade lägergården Heinänokka som nödinkvartering för flyktingarna beslöt Åbo svenska församling att engagera sig i arbetet där. När nödinkvarteringen lades ner i våras skingrades flyktingarna – men kontakterna till dem fanns kvar.

– Vi har till exempel hjälpt till med att hitta bostad. Många har inte velat flytta från Åbo. Det har varit mycket funderande kring om det finns alternativ – känner vi någon som har en lägenhet?

Åbosvenska diakoniförening visade sig ha en ledig lägenhet. Församlingen efterlyste möbler och barnkläder och personer som var redo att hjälpa till med hyran.

– Vi hade en hård fjäkt med en Röda Kors-arbetare då en familj skulle flytta från förläggningen, han tyckte inte alls att det var en bra idé. Han sa att folk tar människor hem till sig, och sen kommer de tillbaka om några veckor. Folk vill gärna hjälpa men förstår inte vad det innebär.

Samma tanke har slagit också dem som arbetat med flyktingar i Åbo svenska församling.

– Vi visste att i början är ivern stor, men vi har inte sett den avta. Vi har tvärtom fått nya frivilliga i höst, och känner att vi inte har verksamhetsformer att slusa in alla i.

Vad handlar arbetet då om? Att vandra med, att finnas där. Frivilliga har kontakt med olika familjer, så att det alltid finns någon som har koll på en familj. Arbetet koordineras med hjälp av en sluten Facebookgrupp. Gruppen har också samarbetat med andra i Åbo, mest med en flyktingstödgrupp som verkat inom Åbo Akademi.

– Det är många kontakter som vuxit fram under det här året. Det var någon som sa till mig: Min vänskapskrets har

förändrats helt. Man träffar dem som tycker att det här arbetet är viktigt.

Vad är kyrkoasyl?

Just nu har Åbo svenska församling en familj som beviljats kyrkoasyl. Familjen är fortfarande mitt uppe i asylprocessen, har fått avslag på sin första ansökan men överklagat, och väntar nu på beslut.

– Processen startar med att man möts och går igenom personens situation och tar reda på varför den personen sökt sig till kyrkan eller önskar stöd eller hjälp.

FÖRSAMLINGEN

KAN vara ett viktigt psykisk stöd, säger Malena Björkgren. FOTO: SOFIA TORVALDS

De flesta har olika dokument man kan gå igenom, de har blivit intervjuade av migrationsverket. Vi går igenom dokumenten tillsammans, och låter personen ännu en gång berätta sin historia.

Det som församlingen då frågar sig är: finns här något som förbisets, något som myndigheterna missat, något man borde ta upp?

– Vi kan alltså motivera kyrkoasylen med att det finns något som beslutsfattarna missat.

Malena Björkgren poängterar att det

NÄR FLYKTINGARNA anlände till Åbo i fjol hjälpte den kyrkliga samfälligheten till med att erbjuda sängplatser.

FOTO: JUSSI VIERIMAA/FINLANDS RÖDA KORS

är viktigt att beslutet förankras i församlings- eller kyrkorådet, att hela församlingen ställt sig bakom beslutet.

– Det kan också vara bra att fatta beslut om att asylens varar en viss tid. Både för att hålla församlingens och församlingen alert, för att inte glömma bort den som berörs, men också för att kunna ha en utvärdering efter till exempel ett halvår och fråga sig: hur ser det ut nu, har situationen förändrats?

Tär på psyket

Åbo svenska församling har tillsvidare inte ställts inför en sådan situation att en person eller familj de beviljat kyrkoasyl skulle ha blivit utvisad. Men redan nu har det psykiska stöd de kunnat erbjuda varit viktigt.

– De asylsökande lever med sina familjer och nära som finns kvar i hemlandet, de lever parallella liv. Vi försöker finnas till för dem, på något sätt. Det handlar om att vandra med, och det är något att tänka på innan man beviljar kyrkoasyl: finns det stödpersoner som kan ställa upp? Kyrkoasyl kan inte bara vara ett papper. Och det måste vara mer än bara ekonomisk hjälp.

Hon påminner om att det svåra inte tar slut om någon beviljas asyl.

– En man som vi haft kontakt med har fått asyl och startat processen med familjeåterförening. Då tänker jag: vet vi hur svårt allt det kommer att vara? Både på ett ekonomiskt plan och på grund av åren av väntan. Hela den här processen tär oerhört mycket på flyktingarnas psykiska hälsa. Den som får ett positivt asylbeslut borde klara av att börja studera språk fem dagar i veckan. Alla mår inte så bra att de klarar det. Först en lång period av oro, och sedan att komma igen. Tänker vi på det, vad det har för följder?

Och vad händer när någon verkligen blir utvisad?

– Då gäller det att vara där också i den stunden.

Åbo svenska församling har haft en försiktig inställning till dem som uttryckt en vilja att konvertera till kristendomen.

– En kristen tro är kanske något som kan komma med tiden. Vi hjälper ju inte folk för att vi tänker att de i förlängningen ska bli kristna. Men vi samarbetar också med Mikael's församling som har konfirmandgrupper med arabisk tolk.

Hon tycker att församlingens uppgift är att skapa trygga rum.

– Rum där människors åskådningar måste respekteras, och där hotfulla och intoleranta åsikter inte får förekomma. Och firar vi gudstjänst så firar vi gudstjänst, och då är de med om de vill vara med.

Kyrkoasyl – vad är det?

Kyrkoasyl är allmänkyrklig praxis sedan århundraden. Under olika tider har olika grupper av människor sökt skydd i templet, då de har drivits ut i marginalen i det samhälle de lever i.

• Med kyrkoasylförfarandet stöder och hjälper man dem som vistas i Finland som så kallade papperslösa, eller dem som av andra orsaker har råkat i odefinierad eller rättslös ställning enligt finländsk lagstiftning. I bakgrunden finns i allmänhet iakttagelsen eller åtminstone misstanken om att det kan

ha förekommit felaktigheter

eller brister i handläggandet av asylansökningarna.

• **Utgångsläget** är att kyrkoasyl inte är något lagstridigt förfarande och inte heller ett sätt att motsätta sig statens agerande. Men den kan ändå komplettera statens åtgärder i uppgiften att stöda de migranter som lever ibland oss.

• **Kyrkorna erbjuder** inte kyrkoasyl i offentligheten, och gör inte heller reklam för den. Man utgår från den skyddsökandes begäran om hjälp.

• **Avsikten** är att kyrkoasyl ska vara en gemensam sak för hela församlingen. Den som man erbjudit en fristad tar församlingen som

helhet ansvar för.

• **Kyrkoasyl** är ingen bestående lösning. Kyrkan möter en människa i stor nöd, men den kan inte bevilja statlig asyl och inte heller ge dem som söker skydd något uppehållstillstånd i Finland. Att bevilja kyrkoasyl inverkar inte heller direkt på asylbeslutet.

HERMANSSTADS DIAKONIHUS har ordnat natthärbärge sedan början av november. Nu öppnar också församlingarna i huvudstaden sina utrymmen för hemlösa. FOTO: SIRPA PÄIVINEN

Ingen ska behöva sova ute i kylan

NATTHÄRBÄRGE. Ett kvällsmål, en natt på en madrass, morgonmål när du vaknar. Församlingar i Helsingfors turas om att inkvartera hem- och papperslösa.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Under fyra veckors tid öppnar församlingar i Helsingfors sina dörrar till natten. I Petrus församling förbereder sig anställda och frivilliga för det tillfälliga härbärge som är öppet den 5-12 december.

– Vi kommer att sköta det på ett ganska enkelt sätt, det handlar ju om nödlogi, säger diakonissan **Bodil Sandell**.

De församlingar som deltar kommer att ställa de utrymmen de har till förfogande. För Petrus församling del handlar det om salen på Haga prästgårdsväg 2, där församlingen för tillfäl-

let är utlokaliserad.

– Samfälligheten skaffar madrasser som körs runt till de olika församlingarna vecka för vecka. Vi är tredje församlingen som ställer upp. Täcken och kuddar kommer inte att finnas, av hygienskäl.

Nattgästerna kommer att bjudas på kvällsmål och morgonmål. En korg med varma yllesockor och -vantar står framme.

– Vi tar gärna emot donationer för det ändamålet, hälsar Bodil Sandell.

Härbärgen kommer att vara öppna ungefär från klockan nio på kvällen till sju på morgonen.

– Men jag kan tänka mig att det finns olika modeller i olika församlingar. En del församlingar behöver ju utrymmen för sin övriga verksamhet genast på morgonen.

Många ställer upp

Ett upprop till frivilliga gick ut redan i mitten av november.

– Det här har engagerat väldigt många människor,

och vi är mycket glada och tacksamma för det. Meddelandet har gått ut till församlingens olika verksamhetsgrupper. Den moderna tekniken har också gjort att upprop av det här slaget sprider sig snabbt.

Fyra frivilliga i taget behöver finnas vid härbärgen, fyra under morgonskiftet och fyra under kvällsskiftet.

– De som är på plats ska dels vara närvarande, finnas till för att prata med människor, men också ordna med det praktiska, både i köket och med städning.

Frivilliga finns också på plats under nattens timmar.

– Det kan hända att vi får utomstående hjälp för att klara nätterna.

”Vi kommer att sköta det på ett ganska enkelt sätt, det handlar ju om nödlogi.”

Bodil Sandell

Verksamheten koordineras av församlingens sekreterare **Sofia Lindholm**, som församlingsmedlemmar och övriga också kan kontakta om de vill hjälpa till.

Människor är trötta

Bodil Sandell berättar att Hermansstads diakonihus, som ordnat natthärbärge tidigare, har goda erfarenheter av det arbetet.

– Människor som kommer är väldigt trötta och går i regel och lägger sig med det samma.

Hon befarar att behovet av natthärbärgen kommer att öka.

– Det säger jag med tanke på att många flyktingar nu får negativa besked på sina asylansökningar.

Helsingforsförsamling erbjuder natthärbärge fram till julen. Bland de församlingar som deltar finns Lauttasaaren seurakunta, Vartiokylän seurakunta, Kallion seurakunta och Malmin seurakunta. Svenskspråkiga Matteus församling kommer också att ordna härbärge.

VÅGA FRÅGA

Sker det ännu under?

■ **JAN-ERIK NYMAN** är prost och pensionerad kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Skjer det fortfarande under? Typ sådana som det berättas om i Bibeln? Vad måste hända för att det ska vara ett under?

”DET MÅSTE VÄL nog betraktas som ett under...”, säger vi ibland. Det är ett uttryck för förundran och glädje över att något som kunde ha slutat verkligen illa ändå fick en positiv utgång. Att många uttrycker sig på det här sättet speglar en inre övertygelse om att oförutsägbara och oförklarbara saker kan ske. Samtidigt som det också är frågan om ett tämligen vedertaget uttryck.

I **UPPSLAGSDELEN** till Bibel 2000 säger bibelkommissionen under sökorden ”under, underverk” följande: ”Grundläggande är tanken att Gud förmår göra ting som är omöjliga och otroliga för människor.” Eftersom tro lär oss att Gud skapat allt och upprätthåller allt är det helt naturligt att vi tror att han fortfarande kan låta det ske nu som skedde på Bibelns tid och i de bibliska miljöerna.

Undren i Bibeln handlar rent konkret om många olika saker. Ibland botas sjuka, ibland uppväcks döda, ibland handlar det om mat och dryck, ibland om andeutdrivning och så vidare. När vi blåddrar i Nya testamentet noterar vi att undren har dubbel betydelse. Människor får hjälp i sin nöd samtidigt som Gud blir ärad och tron på att Jesus verkligen är Messias växer.

MEN KAN MAN verkligen mena att under liknande de bibliska sker fortfarande? Jo, jag är tämligen övertygad om att det är så. På en samling för några dagar sedan med fyrtio närvarande personer ställde jag frågan om någon hade personliga upplevelser av under. Bortåt tio av de närvarande berättade om personer i bekantskapskretsen som på förunderliga sätt blivit botade från sjukdomar eller på annat sätt blivit hjälpta. Alla betonade förbönens betydelse i sammanhanget. Och flera påpekade att kombinationen av medicinsk vård och förbön inte ska förbises. Och när medicinsk vård ibland har stått maktlös, har man berättat mig, har plötsligt vändningar till det bättre inträffat.

Till detta kan läggas att folk upplever många ”vardagsunder”. Ibland andliga, ibland att ytterst praktiska bekymmer löser sig när man ensam eller tillsammans med andra ber för saken.

Det finns människor som utrustats av Gud för förbönstjänst. Deras verksamhet kan bli oerhört betydelsefull. I många fall förverkligas i de sammanhangen talesättet att ”vad stort sker, sker tyst”. Stilla och ödmjukt bidrar de till att människor får hjälp och till att Guds namn blir ärat.

– Det finns människor som utrustats av Gud för förbönstjänst. Deras verksamhet kan bli oerhört betydelsefull. I många fall förverkligas i de sammanhangen talesättet att ”vad stort sker, sker tyst”. Stilla och ödmjukt bidrar de till att människor får hjälp och till att Guds namn blir ärat.

Fråga KP:s expertpanel

I **KP:s frågespalt** besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

”Alla betonade förbönens betydelse i sammanhanget.”

PÅ TVÄREN ULRIKA HANSSON

Det droppar tårar över mitt tangentbord

Jag ska uppdatera jobbens Facebooksida. I mitt nyhetsflöde kommer automatiskt

en video i gång. En video som jag antagligen inte hade klickat på, för jag är av svagt virke. En pojke i

nioårsåldern sitter inlindad i en blå sjukhusfilt med en syrgasmask över ansiktet. Han gråter och kippar efter andan och frågar sköterskan med panik i blicken: ”Kommer jag att dö, fröken? Kommer jag att dö?” Han sitter på ett sjukhus i Aleppo i Syrien. Sköterskan försöker

lugna honom. Pojken berättar att han tittat på några flygplan med sina syskon. Plötsligt har ett plan släppt ut gul rök, klogas. ”Jag vet inte var mina syskon är”, gråter han. En stund senare visar videon hur sjukhuset bombas. Personalen river ut spädbarn ur kuvöser

för att föra dem i säkerhet någon annanstans. Var detta ”någon annanstans” är vet jag inte. Enligt uppgifter var sjukhuset som visas det sist som inte hade bombats. Jag sitter stel och kall vid min skärm, med ett hjärta som hamrar på tok för snabbt. Min blick vandrar i

väg till fönsterbrädet i mitt arbetsrum. På ett foto i en blå ram sitter mina pojkar tätt intill varandra och tittar tillitsfullt in i kameran. Storrebror lutar sitt huvud mot lillebrors fjuniga lockar, ett syskonporträtt på dagis. Och här tar egentligen mina ord slut.

I hopplöshetens flod simmar vi. Vem ska förbarmasig över dessa våra minsta? Alla dessa som borde få bli fotograferade i randiga skjortor, tillsammans med syskon och kompisar. I trygghet, i visshet om att någon älskar och bryr sig och inte vill något illa.

UNGA. För alla andra går det som på Strömsö. Är det bara jag som inte lyckas? Så tänker många unga som av olika orsaker inte klarar av sina studier, att få jobb – eller ens att stiga upp ur sängen på morgonen. Men det finns hjälp att få.

ALEX JARJIS har fått stöd av sin arbetslivstränare Linda Eräkangas när det gäller till exempel att skriva cv och göra arbetsansökningar.

Ta paus och fundera

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Ungdomsverkstaden Sveps ligger på Georgsgatan, i centrum av Helsingfors. Det är för att stället ska vara så tillgängligt som möjligt för ungdomar i hela huvudstadsregionen. Det är hit de kommer när allt inte gick som planerat – eller då de behöver hjälp med att söka jobb eller hitta rätt studieplats.

– Jag hörde om Sveps av en kompis som gick här och sa att det var jättebra och att han lärde sig massor. Det gick inte så bra för mig i skolan – jag började i gymnasiet men gick bara på fransktimmarna. Sen testade jag kocklinjen på Praktikum, men det var inte för mig. Så jag tänkte: varför inte testa Sveps?

Det säger 17-åriga Alex Jarjis, som går i Sveps Nonstop-verkstad. Han har kämpat ett tag med att hitta det han vill och det han verkligen är bra på. Det var inte gymnasiet, och det var inte heller kocklinjen, och han tror inte heller att

det är bilmekanikerlinjen, som han också hade i tankarna ett tag. Men nu vet han.

– Jag vill jobba.

Alex dröm är att jobba som barista på ett kafé. Han har alltid varit intresserad av kaffe och är en social person som vill ha ett jobb där han får umgås med folk. På Sveps har han fått stöd med att skriva cv, göra arbetsansökningar och hitta det där lilla extra: sina egna styrkor.

– Jag har sökt massor med jobb, bekantat mig med olika företag, varit på intervjuer och aktivt planerat nästa steg. Det här är en mellanetapp, jag lär mig hur arbetslivet fungerar och hur skatter och löner är uppbyggda. Det är kanske sådant som jag borde ha lärt mig i nian i skolan men inte lärde mig. En bild av hur livet egentligen funkar.

Hitta styrkorna

– Alex är unik på så sätt att han visste vad han ville göra, det har varit

lätt att handleda honom.

Det säger Linda Eräkangas, en av Alex arbetslivstränare vid Sveps Nonstop-verkstad.

Hon berättar vad han gjort: sökt flera jobb och arbetsprövningsplatser, varit på två arbetsintervjuer – riktiga arbetsintervjuer. Han har skrivit cv och arbetsansökningar och förberett sig för intervjuer.

– Dessutom har jag fått hjälp med att skriva på finska. Jag klarar av att tala finska, men det är svårare att skriva, säger Alex och berättar att han satsat hårt på att träna finska sedan sommaren, och träningen har börjat bära frukt.

– Ända sedan jag började läsa finska i trean i lågstadiet har jag tänkt att det är något jag inte behöver lära mig. Å vad jag ångrar det nu!

Linda Eräkangas säger att det är utmanande för unga att komma in på arbetsmarknaden.

– Alex, till exempel, är sjutton år och saknar utbildning. Det kan vara en ganska hög tröskel för en arbetsgivare att ge

”Det är kanske sådant som jag borde ha lärt mig i nian i skolan men inte lärde mig. En bild av hur livet egentligen funkar.”

Alex Jarjis

jobb åt någon som inte ännu gått militärtjänst och som inte har en utbildning.

Därför har de satsat hårt på att föra fram Alex styrkor: att han är social och språkkunnig. Han talar flytande italienska, svenska och engelska, och relativt god finska och franska. När han sökte jobb på ett kafé gjorde han sin arbetsansökan på video – och på fem språk.

– De ville ha mig på intervju och nu ska jag tillbaka på en intervju till. Vi får se hur det går, säger han.

Hitta dygnsrytmen

Linda Eräkangas poängterar att de hårda kraven på arbetsmarknaden gör att man måste göra något extra för att sticka ut ur mängden. Det räcker inte att bara skicka en arbetsansökan.

– Man måste gå och visa upp sig, eller ringa och säga: Hej, jag är Alex, jag skickade en ansökan förra veckan. Det

ALEX JARJUS och hans handledare Linda Eräkangas har fått syn på Alex styrkor tillsammans.

är sådant som de unga inte känner till. Vi har också pratat om vad man svarar när arbetsgivaren ställer frågor i stil med: Vad ser du dig själv göra om ett år? Eller om fem år? Man kanske svarar helt fel om man inte är förberedd och förstår varför den frågan ställs.

På Nonstop-verkstan ska alla vara på plats klockan 9 varje morgon, att vara där är ett villkor för att få arbetsmarknadsstöd.

– Att få dygnsrytmen i skick är en stor sak för många. Det är också ett sätt att få bättre livskontroll. Det är en av många faktorer som gör att man är bättre förberedd för arbetslivet, säger Linda Eräkangas.

Alex håller med henne.

– Jag har fått saker gjorda här. Också dygnsrytmen är bättre. Sen sjuan i högstadiet har jag sovit två till fem

timmar per natt. När jag började på Sveps började jag gå på gym och nu sover jag åtta timmar per natt, jag behöver inte längre väckarklocka utan vaknar av mig själv. Jag börjar dagen med en kopp te, sen kommer jag hit och dricker kaffe och umgås. Det finns inget bättre sätt att börja dagen på.

Han gillar att han på Sveps lärt känna människor han kanske inte annars hade umgåtts med.

– I skolan hinner du tala med folk bara på rasterna, och där umgås du ofta bara med den grupp du brukar hänga med. Här träffar du med folk du kanske inte normalt skulle tala med, så du får nya synvinklar på saker – till exempel när vi diskuterar nyheter.

Nyheter alltså – det är också en del av det som handledarna kallar "livshandling".

– Vi försöker behandla unga som vuxna, få dem att ta makt över sina liv. Vi går igenom hur samhället fungerar, skatter, vad som händer i politiken. Det är väldigt vanligt att våra unga till exempel inte vet vad man betalar med skatter, eller att de inte inser att arbetsmarknadsstödet som de får ju inte är en lön utan betalas med skattemedel. Vi öppnar upp saker som är självklara för många vuxna. Vi kan till exempel tala om hur viktigt det är att rösta – eller om varför utkomststöd kanske inte är det ideala sättet att livnära sig på, säger Linda Eräkangas.

Okej att ta paus

Tariku Ahlfors är handledare på det som kallas "Starten", en verkstad för dem som av olika orsaker varken har studieplats eller jobb.

– Unga kommer hit av olika skäl. En del har svängt på dygnet, de lever på natten och sover på dagen. De behöver en orsak att stiga upp på morgonen. Det finns sådana som inte riktigt vet vilket följande steg ska vara för dem.

HUR MÅR jag i dag? Det kan man uttrycka också utan att verbalisera det.

Budskapet att alla är värdefulla måste levas

Kan församlingen vara en plats där unga både kan vara sig själva och lära sig något om livet? Ungdomsarbetsledare Jona Granlund i Vanda svenska församling och församlingspastor Fredrik Kass i Petrus församling svarade på KP:s frågor.

Möter ni ofta ungdomar som har svårt att hitta sin plats eller veta vad de vill i livet?

Jona: Hela tiden. Något som kommit fram mer och mer är frågor som berör identitet. Sexualitet är något som många har tankar kring, och lyckligtvis verkar klimatet kring olika sexualiteter ha mjuknat på de flesta håll, vilket gör de samtalen lättare. Fortfarande kan det vara en stor identitetsfråga för många, speciellt ifall du identifierar dig själv som till exempel bi-/asexuell, eller något annat, ovanligare. Den gruppen behöver ofta jobba mer med sin sexualitet. Överlag är det existentiella frågor som dyker upp: Vem är jag? Vad är meningen med allt? Varför finns vi här? Vad är meningen med livet? Vad ska jag göra i framtiden? Vad ska jag göra efter gymnasiet/yrkesskolan? Vi har en fantastisk möjlighet att en tid få finnas med under deras livsvandring och den stora frågan är vad vi gör med den möjligheten.

Fredrik: Det händer rätt ofta. Ungdomstiden är en tid då det händer mycket med en. Man formas som individ och det finns flera frågor att ta ställning till. Och då är frågan om vad du vill med din framtid en av de mest centrala. Här spelar det framtida yrket förstås en viktig roll. Ens jobb upptar mycket tid per dag, så man vill ju träffa rätt. Samtidigt är arbetsmarknaden mycket mer instabil än tidigare. Ingen kan med säkerhet säga om det finns efterfrågan på det yrke som du vill utbilda dig till. Dessutom vill staten ha ut oss på arbetsmarknaden fortare. Jag kan förstå att pressen blir för stor för många.

Hur tycker ni att församlingen kan hjälpa dem?

Jona: Att finnas till, att lyssna, att erbjuda en miljö där det inte ställs krav på att vara så eller så, och att erbjuda ett hem borta från hemmet. Kort sagt: att erbjuda ett tryggt ställe dit man får komma med de tankar och funderingar man har på det sätt man själv är, ut-

an att någon ser konstigt på en för den skull. Att kunna möta utan att döma.

Fredrik: Jag drömmer om att församlingen ska kunna vara en gemenskap där ungdomar tas på allvar. En gemenskap där deras frågor, kamp och liv rymms med. Vi behöver många, många fler äldre som tar sig an ungdomarna. Om det är så att det bara finns ett par ungdomsledare eller en präst som ska göra det så kommer vi inte att räkna till. Jag tror att det finns sprängstoff i det när en ungdom får möta en vuxen som varken är förälder eller lärare. Och vi får som församling komma med världens bästa budskap. Gud ville vårt liv och han ger oss en framtid och ett hopp. Men vi behöver förmedla budskapet både i ord och handling.

Många unga känner på grund av sociala medier ett tryck att visa upp en framgångsrik fasad. Har ni märkt att det här känns pressande för dem?

Jona: Det finns mycket press på ungdomar i dag, både att ha maximalt antal följare och att få så många likes som möjligt, men också att samtidigt prestera i skolan. Att visa en lyckad fasad har blivit något av ett modefenomen, även om det funnits tidigare också. Du får inte misslyckas. Och även om man använder #nofilter eller #nomakeup lägger man ändå kanske lite filter eller makeup på bara för att vara på den säkra sidan. Det finns många som har svårt att bara vara.

Fredrik: Bland vuxna finns det ett yttre krav att visa att man har ordning på sitt liv: bra jobb, familj som fungerar, meningsfull fritid. Bland ungdomarna kan det kravet visa sig som så att man har en plan för sin framtid. Vi lever våra liv på en offentlig arena där vi bedöms efter antalet gillanden eller hjärtan. Det är klara siffror. Och väljer du att inte vara med så är du "out". Det finns mycket gott med sociala medier, till exempel att tröskeln att kommunicera blivit lägre. Samtidigt behöver vi också problematisera jämförandet och tävlingen som uppstår. Vi lever i en helt ny värld och en ny tid. Hur mår ungdomarna om tio år?

Det kristna budskapet är att alla är lika värdefulla. Är det ett budskap som går hem hos unga i dag, tycker ni?

Jona: Det är ett budskap som behövs. Det är också ett budskap som mäs-

FREDRIK KASS jobbar med ungdomar i Petrus församling. FOTO: PRIVAT

JONA GRANLUND jobbar med ungdomar i Vanda. FOTO: PRIVAT

te levas. Ifall vi lever i budskapet att alla är lika mycket värda, och också kan säga varför, är det något som går lättare hem än om vi bara säger det. Ifall man läser tidningar och artiklar som berör kyrkan så är bilden som förmedlas tyvärr alltför ofta att du är välkommen som du är, men bara så länge du inte är HBTIQ, eller för "liberal" eller för "konservativ" för den skull, eller har fel kläder, eller inte är tillräckligt miljömedveten eller ... Vi säger att alla har lika värde och ställer sedan en massa krav för att uppnå det värdet. Vi har helt tagit bort värdet i att "bara" vara människa. Ifall vi är ärliga och också gör vad vi säger kan vi visa på något annat, men bara ifall vi först själva förstått vad det innebär att alla har lika värde.

Fredrik: Lite både och. Jag tycker att många unga kan ta till sig budskapet att de är älskade av Gud. Men både unga och gamla behöver bli formade av Kristus så att vi ser på oss själva och andra med hans ögon. Att vi alla är värdefulla för Gud och kallade av honom. Rösten som säger att du är vad du presterar är en stark röst, som vi alla blir påverkade av.

DET ÄR okej att ta en paus och fundera på vad man vill, säger Tariku Ahlfors.

Här får de i lugn och ro fundera på vad det kunde vara.

Till Starten kommer de tre dagar i veckan, onsdag till fredag, fyra timmar per dag. Starten är frivillig – det händer ingenting dramatiskt om man

inte orkar komma. En del går vidare till Sveps Nonstop-verkstad, andra återvänder till skolan eller får en studieplats.

– Att komma hit tre dagar i veckan kan vara jättetungt för en del. För dem är det också social träning att vara här. Men det här är inte en terapigrupp, det är ett ställe där unga människor träffas och får grepp om sina liv. Att vara i en grupp är inte lätt om du har dåliga erfarenheter av sociala situationer sedan tidigare. Många har enbart vänner som de träffar på nätet, inga sådana som de träffar i verkligheten. Här tvingas de träffa andra, säger Ahlfors.

Vad gör de då? De går till butiken, de lagar mat tillsammans. De tänker på vad saker kostar, och varifrån pengarna kommer. De tränar cirkuskon-

ster och avslappning. De spelar spel och diskuterar. En del får hjälp med att söka utkomststöd eller att hitta en lämplig terapeut. Det finns sådana som kämpar med spelberoende, det finns sådana som är så rädda för att misslyckas att de inte vågar ta ett enda steg framåt. Varje morgon ring-er Tariku Ahlfors tre personer i gruppen för att kolla att de stigit upp och är på väg.

– De är jätteskickliga på att känna igen vuxna som verkligen vill hjälpa dem. Många har erfarenheter av lärare, kuratorer och socialarbetare som försökt hjälpa dem på olika sätt, men kanske inte nått dem. Bemötandet är jätteviktigt. Det måste finnas ett genuint intresse.

Många är väldigt stressade över att det inte gått som på Strömsö. De bä-

var till exempel över julen och alla släktingar som frågar vad de håller på med.

– Det handlar mycket om att få upp självförtroendet. Vissa känner att de är i kris efter att de fyllt 18 och känner att livet inte gått som det borde ha gått. Unga är väldigt stressade i dag. De känner starkt att deras liv borde se ut på ett visst sätt, att de borde klara sig, vara aktiva på sociala medier och vara framgångsrika. Men vi säger att det är okej att ta paus och fundera. Man kan vinna på att stanna upp och fråga sig vad man verkligen vill.

Sveps ungdomsverkstad riktar sig till 16–28-åriga ungdomar från Helsingfors, Esbo, Vanda, Kyrkslätt och Grankulla. Läs mer om verksamheten på www.sveps.fi.

Kämpar för jorden,

EKOTEOLOGI. Hur är syndafallet kopplat till dagens ekologiska kris och vad är människans dubbla roll i skapelsen? Det är några frågor som Anna Friheden tacklat i sin forskning om när ekoteologi möter feministteologi.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

”Om människan inser vem hon ska vara och sin plats i skapelsen kan hon också stoppa den utveckling som hon själv varit en orsak till.”

Anna Friheden har jämfört synen på människan och hennes roll i skapelsen, i svensk litteratur om ekoteologi, i skapelseteologi och i feministisk teologi.

– ”Vad är en människa?” är en grundläggande filosofisk och existentiell fråga. Men detta är också en viktig teologisk fråga. I en tid av klimat- och miljöhot har det för mänskligheten och kristenheten i dag blivit av essentiell vikt att också svara på vem människan är och vad hon har att göra i en värld som verkar förändras i allt snabbare takt till det sämre.

Att det finns en koppling mellan just feministteologi och ekoteologi tycker hon är självklart.

– Kampen för jorden och kampen för förtryckta, som till exempel kvinnor, går många gånger hand i hand. Det finns de som helt tagit avstånd från kyrkan för att de tycker att den gjort så mycket skada, säger Friheden. Hon själv tycker däremot att feministteologi och kyrkans system kan förenas.

– Men man måste vara medveten om de dolda strukturerna, ha en viss grad av misstänksamhet. Det gäller hela samhället, det bygger på en hierarki som vi måste vända. Och det är inte helt lätt, det görs i små steg. Inom kyrkan började det redan på 70-talet, men först nu har vi kvinnliga ärkebiskopar i Sverige.

Det började som en ursäkt

Anna Friheden har studerat och tagit examen vid Centrum för teologi och religionsvetenskap på Lunds universitet. Varför föll valet på en forskning inom just ekoteologi?

– Rent studiemässigt var det inte helt självklart. Men mina föräldrar är och har alltid varit engagerade i miljörelsen, och jag har alltid varit väldigt påverkad av det sekulära miljötankandet. Motslutet av min utbildning började jag fundera att det ju måste finnas teologi om detta. Hur kan jag kan förena dessa?

Begreppet ekoteologi började användas på slutet av 80-talet under Kyrkornas världsråds arbete med JPIC (Justice, Peace and Integrity of Creation). Den kristna ekoteologin präglades från början av en apologetisk intention som ett svar på Lynn Whites artikel i Science 1967, där han riktade stor kritik mot kristendomen som orsaken till den ekologiska krisen.

– Människan har satt sig själv som skapelsens krona och det har rättfärdigat inte bara naturförstörelse, men också krig och slaveri. Kyrkan har använt detta för att utöva makt och förtryck.

Övergripande ekotänk saknas

I det globala ekoteologiarbetet kan Sverige anses vara en av föregångarna. År 2014 utkom Svenska kyrkan med ett biskopsbrev om klimatet och kyrkans

ANNA FRIHEDEN är uppväxt inom miljörelsen i Sverige. I sitt arbete som pastorsadjunkt försöker hon kombinera både miljötank, teologi och feminism.

miljöfokus har tilltagit på flera nivåer. Men ekoteologin syns främst i form av praktiskt miljöarbete.

– Det är kanske lite så att man hakat på miljötrenden, utan att sitta ner och tänka. Det är väldigt få församlingar som har medvetenhet på alla plan och ett övergripande ekologiskt tänk. Det blir ofta att man säger ”vi byter kaffet till ekologiskt”, men tänker inte på vad prästen säger i predikan eller på hur man pratar med barn om Gud.

Själv jobbar Anna Friheden i Asarums församling i Södra Sverige som pastorsadjunkt. Hon tror på att förändring alltid börjar med en själv.

– Det är både väldigt svårt och väldigt enkelt. Man måste integrera tänket i sig själv, i sin person och sen blir det en del av hur man predikar och pratar.

Människans dubbla roll

Hennes forskning, som publicerades 2014, har gett mervärde till pastors-tjänsten. En av de mest framträdande aspekterna som litteraturanalysen avklädde var människans dubbla roll i skapelsen.

– Att inte bara säga att ”vi har ett ansvar”, utan att inse att vi är en del av skapelsen och vi ska ta hand om den. Det handlar inte bara om ett ställnings-tagande, utan om hur vi lever.

Friheden lyfter upp begreppet ursprungssynden, som en viktig komponent i det ekoteologiska tänket.

– Vi ingår i en solidaritet med mänskligheten. Det finns en skada som redan är skedd som vi måste förhålla oss till och som vi hela tiden känner av. Vi må vara skapade till Guds avbild, men vi gör saker som inte alltid är så gudlika.

Men bara för att vi bär på en ursprunglig skuld betyder det inte att vi får dra på oss offerkoftan och skylla på syndafallet.

– Det är en del av att vara människa, men vi kan göra något åt detta gemensamt. Det är en ansvarsaspekt som saknas i de nuvarande debatterna kring den hållbara världens framtid.

– Vi har en tendens att peka finger. ”Det är de i Kina som släpper ut. Det är amerikanerna som köper stora bilar”. Men det funkar inte så. Vi har en solidaritet.

Behöver stanna upp

Upphovet till ursprungssynden, förkovrandet av kunskap som inte var menad för människan, kan också ses ha en symbolisk länk till dagens ekologiska kris som går tillbaka till industrialismen, det snabba teknologiska utvecklingsförloppet och den globalisering som världen sett sedan dess.

– Kunskapstörsten är så stor att det blir mer än vi kan hantera. Tanken var att vi skulle ha kunskap, men först i sinom tid när vi kunde hantera den. Kunskap är makt. Annars gör vi saker som vi inte vet konsekvenserna av.

Och konsekvenserna måste vi nu möta. Och att möta innebär att stanna upp.

– Där har kyrkan en plats. Att erbjuda ett rum för att andas och tänka till. Vi behöver stanna upp och se varandra, dela med oss. Konsumtionskulturen bygger på att vi ska unna oss saker hela tiden, men lyxen är att finnas till.

Motstånd mot individualismen

I stillheten kan man börja inse sin plats i skapelsen, konstaterar Friheden.

– Att se sitt eget värde. Och andras. Jag har en viktig plats i världen, men jag måste lämna plats åt andra. Den individualistiska kulturen bygger ju inte upp individen, utan gröper ur den. Vi lägger bara på yta, men fyller inte upp.

Hennes kommentarer ljuder som eko i en värld där allt fler röster höjs för kontemplation, meditation, enkelt leverne och hållbar konsumtion. Hon skymtar en förändring vid horisonten.

– Jag tror inte vi är där ännu, vi måste våga utmana oss. Det är det som kyrkan och kristen tro handlar om.

för oss

”Konsumtionskulturen bygger på att vi ska unna oss saker hela tiden, men lyxen är att finnas till.”
Anna Friheden

Att våga se att det finns något större.

Inte en etisk fråga

Det hon tror att kyrkan kan bidra med i det globala hållbarhetsarbetet är hopp.
– En motpol mot tanken att ”jorden håller på att gå under, vad kan lilla jag göra?” Kyrkans styrka är att man kan lita på en högre makt.

Och miljöarbete är inte en samvetsfråga.

– Jag har tidigare stört mig på att omtanke om miljön lyfts fram som något etiskt. Men det är inte bara det, det handlar om överlevnad. Det är nödvändigt.

SKAPELSE, FRED OCH RÄTTVISA

• **Justice, Peace and the Integrity of Creation (JPIC)** går på svenska under namnet Skapelse, Fred, Rättvisa. Programmet lanserades vid Kyrkornas Världsråds generalmöte 1983.

• **Med JPIC** vill Kyrkornas Världsråd hjälpa kyrkorna att införliva frågor som har med skapelsen, freden och rättvisan att göra i sina beslut och åtgärder. Man vill dessutom betona de oupplösliga sambanden mellan de tre.

• **Militarismen och våldet**, orättvisorna inom och mellan länderna samt miljöförstörelsen har ibland i kyrkorna liknats vid en ”ondskans treenighet”, eftersom de så intimt och direkt beror av varandra.

Kvarteret Victoria

Stiftelsen Tre Smeders högklassiga hyresbostäder i Kvarteret Victoria på Busholmen står klara den 1 december 2016.

I varje bostad finns parkettgolv, högklassigt kök och badrum, luftavkyllning och bredband. I översta våningen finns bastuavdelning och tvättstuga. Under kvarteret finns en bilhall med direkt hissförbindelse till kvarteret.

40,5m² **11 ST**

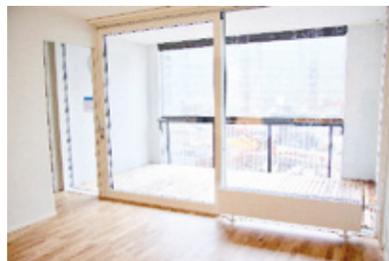
- > 2 rum
- > Kök
- > Balkong
- > Våning 1-6

44,0m² **12 ST**

- > 2 rum
- > Kök
- > Balkong
- > Våning 1-6

74,5m² **12 ST**

- > 3 rum
- > Kök
- > Balkong
- > Våning 1-6

▲ Bilder från en 40,5m² lägenhet.

Hyran för 2 rum + kök börjar från 900 euro per månad och för 3 rum + kök från 1 500 euro per månad. Därtill uppbärs bruksavgifter för vatten och bredband.

Hyran för bilplats i bilhallen under kvarteret uppgår till 180 euro per månad.

Kontakta disponent

Patrik Lerche
patrik.lerche@tresmeder.fi
+358 400 418 879

Stiftelsen Tre Smeder

Se tresmeder.fi/hyresbostader för mera information.

BOENDE FÖR ÄLDRE I HELSINGFORS

Blomsterfonden, Kottby
Tfn 044 333 1628
Brummerska hemmet, Baggböle
Tfn 040 749 4194
Kristinagården, Haga
Tfn 050 575 88 99
Seniorhemmet, Brunakärr
Tfn 050 400 2078
Silviahemmet, Haga
Tfn 044 722 4567
www.folkhalsan.fi/bo
folkhälsan

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

SY & HAND-ARBETSHÖRNET

Handarbetsaffär Brita
Köpmansgatan 3
21 600 Pargas
tel/puh 041 5392512

ARVS- OCH FAMILJEJURIDIK

Bouppteckningar, arvskiten, testamenten m.m.

Aktia Bank Abp
Private Banking
Juridiska tjänster
Helsingfors, tfn 010 247 6313*
Vasa, tfn 010 247 5185*

*Via fast linje 8,35 cent/samtal + 6,00 cent/min., från mobiltelefon 8,35 cent/samtal + 17,17 cent/min.

Aktia

Annonsera i

KP
KYRKPRESEN

Med en annons när du hela Svenskfinland.

Du når oss på:
044 027 0293,
050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi

www.kyrkpressen.fi

PRESENTATION

Nytolkning
av
Paulus

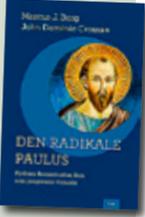
2015 utkom Marcus J Borgs *Kristendomens hjärta* (The Heart of Christianity) i svensk översättning på Tomas von Martens-förlag och redan i år kom nästa svenska översättning av Borg på samma förlag. Den här gången är det boken *Den radikale Paulus – Kyrkans konservativa ikon som progressiv visionär* som översatts, en bok som Borg skrivit tillsammans med John Dominic Crossan. Den svenska översättningen är gjord av Rabbe Forsman.

Medan Kristendomens hjärta handlade om hur man som modern människa överhuvudtaget ska förstå kristendomen, är boken om Paulus smalare. Nu är det den som intresserar sig för hur Paulus tolkats genom tiderna som ska spetsa örnen. Huvudtesen är att Paulus, den viktigaste gestalten i kristendomens uppkomst, var djupt trogen evangeliet om Jesus. Författarna vill visa att Paulus i forskning och bibeltolkning "avradikaliserats", därav bokens titel.

Nya testamentet innehåller tretton brev av Paulus, men författarna sällar sig till den skara forskare som anser att endast sju av dem är autentiska, att tre av dem absolut inte är det och att de resterande tre antagligen inte är det. För att begripa den riktiga Paulus, menar Borg och Crossan, bör vi analysera hur de senare pseudo- och rentav anti-Paulusarna förvrängt en del centrala delar i apostelns budskap om Jesus.

I epilogen ställs intressanta frågor om Paulus död. Hur, var och när dog han? Författarnas "upplysta gissningar" (citater) framkallar ännu fler nyanser hos den Paulus som de målar upp.

CHRISTA MICKELSSON

Jag är brusten, men jag duger ändå

BOK. Budskapet: mitt i det brustna, ofärdiga och svarta är alla älskade av Gud. En grupp kvinnor med rötter i den laestadianska väckelsen har skrivit en andaktsbok om att vara kristen i vardagen.

TEXT: SOFIA TORVALDS FOTO: JOHAN SANDBERG

Det började med att Maria Björkskog fick en svensk andaktsbok skriven av mammor i sin hand. Hon tyckte om den för att den var så personlig och varierande.

– Och jag tänkte: en sådan bok kan vi ju också skriva här!

Själv har hon bloggat i många år, först om inredning och sedan om djupare frågor. Hon diskuterade idén tillsammans med sin syster.

– Kvinnor ska skriva den här boken, tänkte vi. Den ska bli en bok av kvinnor, för kvinnor.

Men boken skulle också bli ett missionsprojekt.

– Jag är väldigt engagerad i Missionsmagasinet, ett loppis, en affär och ett kafé som finns på Kanalesplanaden i Jakobstad. Och jag tänkte: hur ska vi få in mer pengar till den här organisationen? Att skriva är ju jätteroligt och kanske man kan kombinera skrivande och tjänande – vi skriver en kristen bok och intäkterna går till missionen. Det var därför vi gjorde det själva, utan att kontakta ett förlag: då går ju precis alla pengar till ett gott ändamål.

Om utseende och självkänsla

Missionsmagasinet är en del av LFF:s (Laestadianernas Fridsföreningars Förbund) verksamhet, och alla de kvinnor som Maria Björkskog kontaktade har rötter i den laestadianska väckelsen, även om en del numera är aktiva i andra rörelser.

– Men alla var okej med att pengarna gick till Missionsmagasinet. Vi ville inte att det skulle vara en bok av laestadianska kvinnor till laestadianska kvin-

nor. Boken *På väg* är inte på något vis en laestadiansk bok, utan en bok som passar alla kristna.

Hon ville att texterna skulle vara personliga, att de skulle handla om mötgångar och frestelser som särskilt kvinnor möter.

– Jag är själv ganska öppen om mina problem, och jag vet ju också att jag inte är ensam med dem, det finns alltid någon som har liknande tankar och liknande erfarenheter.

I början kände hon sig osäker. Hon var ju amatör, hon hade ingen erfarenhet av liknande projekt. Hur skulle det gå? Skribenterna grundade en Facebookgrupp och lade upp texterna där, kommenterade och rättade.

– Vi ville skriva om vem vi är i Kristus. Vi ville skriva om hur man lever ett liv där inte bara det yttre har betydelse. Vad är viktigt för oss? Och vad matar vi? Jag har skrivit ganska mycket om utseendefixering och självkänsla, det var min grej. Folk tror kanske att jag bara går omkring här hemma och speglar mig, men jag visste att det är en sak som många mår dåligt över. Jag tänkte att jag måste ge av det som jag klarar av att ge.

Från medelmåttan till att duga

Maria Björkskog hör till dem av de 21 skribenterna som skrivit flest texter i boken *På väg*. Många gånger har hon tvekat: kan hon publicera det här? Ens i Facebookgruppen?

En av de texter hon var mest osäker över var den som handlar om hur hon grälade med sin man, satt ensam i sovrummet och ammade minsten och

BAKOM BOKEN "På väg" står 21 kvinnor. Några av dem samlades till ett porträtt i Jakobstad. Från vänster Inger Pettersson, Åsa Tylli, Siv Södö, Susanna Östman, Annika Björkskog med Ludvig, Ylva Lassfolk-Sundqvist med Alva och Maria Björkskog.

lät hela sitt jag fyllas av hopplösa tankar, tankar som allra mest handlade om hur missnöjd hon var med sin kropp, hur hon gick igenom varje kroppsdel bara för att konstatera att precis varje del av den var fel.

– Men det var ju precis så jag kände i den stunden. Och samma tankar kan komma än i dag. Har du en dålig dag och negativa tankar får styra känns det som att det aldrig kommer att bli bättre.

Hon skriver också mycket om att prestera, om känslan av att det aldrig går att nå upp till de egna förväntningarna på det perfekta livet. Att skriva en bok är också ett led i att övervinna prestationsstressen.

– Jag har alltid varit en medelmått. Jag var aldrig riktigt bra i skolan – och i dag tänker jag att det är så härligt att vi egentligen inte behöver ha prestationskrav. Det är så många som tycker att man måste vara så bra, allt ska

Kinderna fulla av saknad

BOK

Burman

Text och bild: Anna Härmälä
Förlag: Schildts & Söderströms 2016

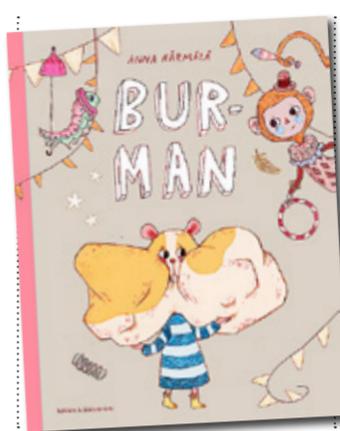
Sorg kan äta upp en inifrån, den kan lägga sig som en tjock grå hinna över en, den

kan svepa över en som en orkan med full kraft. Och så finns det en slags sorg som samlas i kinderna på en, så att det inte längre går att få fram ett enda ord. Det är sorg av det sistnämnda slaget som illustratören och barnboksförfattaren Anna Härmälä skriver om i *Burman*.

Hamstern Burman sörjer sin älskade gammelmormor

Glitterina, den bästa lekamrat som någonsin funnits. I ett försök att hålla henne levande sparar han alla hennes saker i sina kinder, med den påföljden att han inte vill prata med någon annan, för att minnena inte ska trilla ut.

Vilken färg har saknaden? I Anna Härmäläs värld är den ljusrosa och mintgrön. Jag tycker om att det får vara så – temat med sorg och död är tillräckligt tungt för både barn och

vuxna ändå. Det spirande hoppet, det där glada som överraskande dyker upp bakom knuten när allt känns som tyngst, det är det bästa med den här barnboken.

Berättelsen om Burman är ingen glad historia, men den är ändå inte nattsvart. Vi är alla ledsna, vi saknar alla någon, men vi vet också att vi måste tömma kinderna för att komma vidare, även om det kan kännas

skrämmande. Och kanske är det till och med så att alla de där sakerna vi samlar på oss kan vara till glädje för någon annan när de väl kommer ut i dagsljuset.

Boken passar för barn i åldern 3–7. Den är snabbläst och har bara lite text på varje sida men som läsare försunker man snabbt i Härmäläs detaljrika illustrationer och återkommer gärna.

CHRISTA MICKELSSON

vara så bra. Men en amatör kan skriva en bok, vi behöver inte ha utbildning för att våga göra det. Själv är jag utbildad till närvårdare. Vi duger. Och det finns så många vanliga människor som inte kräver fina ord. Det vanliga, det vardagliga, tilltalar så många. Det är också en gåva från Gud att kunna vara nöjd med mindre. Det behöver inte vara perfekt. Man ska inte känna sig sämre som människa för att det inte är perfekt.

Brustenhet är vackert

Hon tror att kvinnor är särskilt bra på

att visa upp också sin brustenhet.

– Jag tror inte att män vågar vara lika personliga och ta fram det dåliga. Jag är jättebra på att ta fram det dåliga! När jag visar mina håliga strumpor vågar andra visa sina. Det är ju det enda sättet att få en människa att öppna sig; att själv öppna sig. Jag tycker att brustenhet är vackert. Jag tycker ibland mer om att prata om det än om livets medgångar.

Hon försäkrar att boken inte innehåller någon pekpinneteologi.

– Den ger en inblick i hur en kristen tänker och lever. Den är ganska mjuk, en bok som jag skulle våga ge också till

dem som är negativt inställda till kristendomen. Vi har en muslimsk vänfamilj från Syrien och jag väntar bara på att de ska lära sig svenska så att frunska kunna läsa min bok. Jag tror att hon kommer att tycka om den hon också.

Också hon själv har sina egna favoriter bland texterna. En text som blivit viktig för henne är **Eva Christina Gädas** text om villkorslös kärlek.

Maria Björkskog citerar: "I den stunden kände jag att det inte fanns ett enda misstag, inget felval, ingen otro, ingen synd och inga bekymmer som skulle få Gud att älska mig mindre. Jag visste också i djupet av min ande att det inte heller fanns en enda vänlig tanke, ingen kärleksfull handling eller några goda intentioner som skulle få Gud att älska mig mer."

– Det tycker jag är så fint! Jag hoppas verkligen att folk läser det och tar det till sig.

För kvinnornas skull

BOK

Bakom varje fönster bor ett hjärta

Författare: Soheila Fors
Förlag: Libris förlag 2016

omöjligt för en utsatt kvinna att hitta allierade. Också mamma och svärmor kan vända ryggen till, av rädsla eller lojalitet till samhällsordningen. Också en son, oavsett hur liten, får bestämma över sin mamma. Fors konstaterar att det visst finns muslimska män som är sina kvinnor, men de osynliga måste få en röst.

Det finns böcker som höjer blodtrycket och får tårarna att rinna; böcker man kämpar sig igenom men som verkligen behöver läsas. *Bakom varje fönster bor ett hjärta* är en sådan bok. **Soheila Fors**, ursprungligen från Iran, har tidigare skrivit om sitt liv i boken *Kärleken blev mitt vapen* (Libris). Som förtryckt och miss-handlad hustru kom hon till Sverige, bröt sig så småningom fri och lämnade även islam. Nu har hon vigtt sitt liv åt att hjälpa andra kvinnor i samma utsatta situation, bland annat genom att grunda ett skyddat boende och tehus för kvinnor.

Alla berättelser här kommer från personer som lever under skyddad identitet i dag. De har kommit till Sverige som sina mäns liv-egna, fullständigt bundna till hemmet och kontrollerade i allt. Berättelserna börjar i hemlandet, ofta Iran men också andra muslimska länder, och handlar om ett kvinnoförtryck som är chockerande i sin omfattning och acceptans – och då har vi inte ens berört hur det tar sig uttryck. I systematiskt våld, förakt, kontroll, offentlig förnedring. I våldtäkter som begås av den egna mannen men kanske också av en svärfar eller sväger.

Dessa kvinnor har gemensamt att de är osynliga, konstaterar Soheila Fors; en kultur som gör mannen enväldig gör det samtidigt

Under läsningen kommer jag att tänka på människorättsaktivisten **Ayaan Hirsi Ali**, själv före detta muslim. Hon har beskrivit islam som en stamreligion med en samhällsidé så föräldrad att den är omöjlig att förena med en modern värld. Och jag tänker på min egen västerländska, "kristna" kultur som också under långa tider låtit mannen peka ut kvinnan som det största hotet, en syndabock för mannens oförmögenhet att se sin egen svaghet och synd i vitögat. Och det trots kristendomens revolutionerande budskap om att vi inte längre är "man eller kvinna" utan "ett i Jesus Kristus" (Gal 3:28). Problemet med hederskulturen är ett mänskligt problem som till och med går djupare än religioner, ända ner till våra mörkaste sidor.

Trots det är diskussionen om islams destruktiva sidor en som måste tas. I den ändlösa toleransens och försiktighetens namn skördas nämligen många offer, och några av dem hörs på dessa sidor. Om inte för något annat, så för kvinnornas skull.

■ JOANNA NYLUND

SOHEILA FORS arbetar som verksamhetsledare för Tehuset i Karliskoga. Hennes specialområden är hedersvåld och gruppkultur. FOTO: RICKARD ERIKSSON LILJERO

"Jag är jättebra på att ta fram det dåliga! När jag visar mina håliga strumpor vågar andra visa sina."

Bokhandel för en dag!

Julklappshandla hos Fontana Media!

Måndagen 12 december kl. 12–18
Sandvikskajen 13, vån. 1 i Helsingfors

Fontana Media dukar upp barnböcker, andakt, fakta och mycket mer!

Församlingsförbundet bjuder på dadelkaka och blåbärsglögg. Varmt välkomna!

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kafvika ja kokouspalvelut
- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA! www.majatalobox.fi VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadsräkning hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatzen 7
Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoisimoisto.fi
www.espoonhautaus.fi

Böcker i nätet allkristet.fi Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

KING TOURS

Nordbor i Rom - resa i berömda personers fotspår

23-27.3.2017. Pris: 990€: flyg, del i dubbelrum, hotell San Carlos i centrala Rom, frukostpension och två middagar på utvald restaurang

Fira påsken på Malta 13-17.4.2017

Pris: 990€: flyg, del i dubbelrum, halvpension under resan, all transfer, inträden enl. program, svensktalande guide.

Vi flyger direkt till **Aqaba från 13.2- varje måndag**. Hotell, helpension samt flyg från 745€/person.

Förfrågningar och anmälningar till Stina Lindgård, 0400 438854 info@kingtours.fi
www.kingtours.fi

Knapptigrarna

En väl sorterad tyg- och handarbetsaffär

To-Fr 11-18
Lö 11-16

Degerbyvägen 11
Degerby, Ingå

www.nappitiikerit.fi

Finlandssvenska kvalitetsresor med svensk-språkig reseledare och max. 20 resenärer.

SYDAFRIKA

Cape Town välkomnar oss med ett trevligt program! Sedan tre dagar safari på ett av världens bästa safari områden!

24.2-8.3.2017 13 dagar 3880 €

FÄRÖARNA

Ett av världens mest fängslande resmål. Upplev det dramatiska landskapet!

24-29.5.2017 6 dagar 2280 €

Läs om alla resor på www.martinsresor.ax

eller ring mig på 0457 344 1132 eller mån-fre 9-16 på 018 23 215.

Boka senast 23.12

Kom ihåg reseförsäkringen!
www.alandia.fi/sv
ALANDIA
FÖRSÄKRING

Den bästa julklappen
Stikkan, ett handverktyg i gjutjärn med fastsatt stälkniv, hjälper dig att göra tändved. 158€

Fossekvasten är en kombination av piassa-vakvast och fotborste 14,90,-

DENIBE
NICKLAS INGMAN

Handelsvägen 25-27, 65610 Korsholm, Tel. 044 322 1818
E-post: denibe@netikka.fi www.denibe.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- Alla sorters möbler, oberoende av skick
- Annat gammalt lösöre och hela dödsbon.

Kontant betalning
Varorna avhämtas.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Högskolestiftelsen i Österbotten mottar DONATIONER OCH TESTAMENTER

för sitt arbete att stöda svensk högskoleverksamhet i Österbotten. Hjälp vid uppgörande av testamenten och donationsbrev.

Tag kontakt med VD Katarina Heikius, tel. 0500-167 063 Vasaesplanaden 16, Vasa

JOUR
DYGNET RUNT
050 34 71555

Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS	VANDA
BERGHÅLL 010 76 66500	DICKURSBY 010 76 66560
FORUM 010 76 66620	MYRBACKA 010 76 66600
MALM 010 76 66630	HYVINGE 010 76 66580
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590	KERVO 010 76 66550
TÖLÖ 010 76 66530	
ESBO	Samtalspris 0,0835 €/
ALBERGA 010 76 66610	samtal + 0,1209 €/min
ESBOVIKEN 010 76 66640	
HAGALUND 010 76 66570	

HOK-ELANTOS
BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

Hedra minnet

Begravningstjänster med tiotals år av erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst
P. Borg & Co

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

DEN FINASTE JULGÅVAN

En skir ängel med nätta vingar.

Beställ enkelt i vår webshop eller ring 018-22130 för personlig service.

Smycket levereras i en fin ask, om så önskas även presentinslagen. Leverans inom 4 dagar.

GRATIS FRAKT till Kyrkpressens läsare!

Ange rabattkoden KP då du gör din beställning. Erbjudandet är giltigt t.o.m. 31.12.2016

HANDGJORDA KVALITETSSMYCKEN FRÅN ÅLAND

INFO & WEBSHOP | GULDVIVA.COM

GULDVIVA™

Ängeln
inklusive kedja

Endast 59 €

925 sterlingsilver (nickelfritt)

UR EVANGELIET

”Ni förstår väl att om husägaren visste när tjuven kom, skulle han hindra honom från att bryta sig in i huset.”

Läs mera i Luk. 12:35–40

OM HELGEN

Två ljus i väntan på ankomsten

Den här söndagen kallades tidigare Adventus glorificationis – förhärligandets advent. Namnet syftar på Kristi återkomst i härlighet vid tidens slut.

Kyrkoårets adventstid handlar inte bara om att räkna ner till julhögtiden, utan är också en uppmaning att förbereda oss på Jesus ankomst och en påminnelse om att Jesus är med oss.

RUNT KNUTEN

”Ta gärna med någon julsak som betytt mycket för dig genom tiderna.”

Julavslutning för Karasamling och Kvinnocafé i Korsnäs församlingshem söndag 18.00.

Stödtelefon för närstående till missbrukare

När någon i familjen har problem med alkohol, droger, spelande eller annat missbruk blir det ofta problem för hela familjen. En ny, nationell stödtelefon för närstående till missbrukare erbjuder hjälp och stöd. **Jourtid:** måndagar kl. 9–12, 13–16 och torsdagar kl. 9–12, 13–16. **Tfn:** 050 – 313 9926

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Robin Norrback 044 027 0293, robin.norrback@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN CAROLINA LINDSTRÖM

ILLUSTRATION: IDA WIKSTRÖM

Var uthållig!

EFTER FESTEN kommer vardagen. Lite så blir det när första advent ligger bakom oss och vi tänder det andra adventsljuset. Som liten uppmärksammade jag sällan andra och tredje advent. Troligen förstod jag inte heller ljusens innebörd och ibland förblev ljusen i adventsljusstaken otända tills den fjärde advent, då man pliktskyldigt tände de tidigare ljusens veckor och lät brinna en stund innan den fjärde fick sin låga.

Man satt och väntade ivrigt på att det fjärde ljuset skulle få tändas och det blir fest igen! Det är lätt hänt att vi faller lite i dvala under adventstid. Vårt beteende följer ett numera invariant mönster av att börja se över julklappslistor och planera århundradets måltid som ska slå alla andra måltider. Allt som händer runt omkring är som störande element inför den stundande högt kommer-siella högtiden, julen.

(Hebr 10) ”Ge inte upp er frimodighet. Den skall rikligen belönas. Uthållighet är vad ni behöver för att kunna göra Guds vilja och få vad han har lovat, ty: Ännu en liten tid, sedan kommer han som skall komma, och han skall inte dröja.” Andra advent lyfter fram hur vår konung kommer i härlighet. Det låter ju trevligt.

Samtidigt bär dagen på både uppbrottets och domsöndagens allvar, var beredd, vaka! (Luk 10) ”Fäst upp era kläder och håll lamporna brinnande.”

KOMMER VI att orka? Hur bryter vi vår tunnelvision som får oss att stirra oss blinda på en stundande högtid, när vi istället bör fokusera på vår uppgift här och nu. Att vaka inför den stundande brudgummen. Kan vi stänga ut den larmande julmusikerna inne i shoppinggalleriet och se verkligheten. Se den tiggande människan vid väggkanten, de vilsna ungdomarna som smygröker bakom butikslokalen, det allt varmare klimatet i ett nordiskt land som redan borde vara täckt av snö.

Herrens rike är nära, men vi tar inte oss tid att se det. Vi märker inte de ringaste av hans barn, vi glömmar bort vårt ansvar för hans skapelse. ”Vi hinner inte,” påstår vi. ”Vi har så bråttom, det fjärde adventsljuset ska snart tändas!”

Var uthållig och håll lamporna brinnande. Stirrar vi oss blinda på horisonten kommer vi att snubbla ner i gropen som finns nere vid våra fötter. Ta emot andra advent med andakt. Låt det andra ljuset brinna klart, ljuset som talar om hur vår Herres rike inte bara är nära utan här och nu.

Carolina Lindström är församlingsspastor i Saltviks församling.

#bönetwitter

Herre, hjälp oss stilla oss i adventstiden och inte hetsas av omvärldens tidsbrist och prestationskrav. Ge oss kraft och uthållighet när vi väntar på ditt eviga rike.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Carolina Lindström.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 35:3–6

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 10:35–39

EVANGELIUM
Luk. 12:35–40

Andra söndagen i advent. Temat är ”Din konung kommer i härlighet”.

PSALMFÖRSLAG

169, 858, 941, 3 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

I KLARSPRÅK

De första **julkorten** tillverkades i England år 1843 i en upplaga på 1 000 exemplar.

Julkorten kom till Finland via Sverige och Tyskland. Det äldsta kända julkortet i Finland postades 1871 och på 1920-talet fick de sitt stora genombrott.

Eftersom julkorten till en början importerades till Norden innehöll motiven ofta för den tiden främmande detaljer som julgranar och tomtar som delade ut julklappar till barnen.

Källa: Wikipedia.

KALENDERN 2–8.12

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 4.12 KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan Eisentraut-Söderström, Puska, Söderström, Anna Henning-Lindbloms gudstjänstgrupp, Gun Geisor, kyrkkaffe.
KL. 18: KVÄLLSMÄSSA i domkyrkan, Stråhlman, Evening Mess, testund

FR 2.12 KL. 18.30: DE VACKRASTE JULSÅNGERNA i S:t Olofs kapell, Pellinge, Wilén, Helenelund

SÖ 4.12 KL. 14: DE VACKRASTE JULSÅNGERNA på Hemgården med missionsauktion, Näverkärrsvägen 12, Söderveckoski, Stråhlman, Lindström, Söderström

TI 6.12 KL. 13: DE VACKRASTE JULSÅNGERNA på Högbäck med lotteri, Högbäcksvägen 13, Andersböle, Smeds, Lindström Helenelund

TO 8.12 KL. 18.30: DE VACKRASTE JULSÅNGERNA I MARIAGÅRDEN, Slingervägen 1, Gammelbacka, Wilén, Söderström

TI 6.12 KL. 11: OBS klockslaget! Vi firar tvåspråkig gudstjänst i domkyrkan, Riikka Saarno, Smeds, Helenelund, Gaudeamuskören.

KL. 12.50: FÄLTANDAKT vid hjältegravarna, Eisentraut-Söderström, Söderström

ON 7.12 KL. 19: KONSERT I DOMKYRKAN Jul med Jubilate, dir. Edward Ananian-Cooper. Programblad 10 €

LAPTRÅSK
IÖ 3.12 KL. 10.30–12.30: Nappklubben i Mariagården, Liljendal, GN, Marina Andersson

SÖ 4.12 KL. 12: Högmässa i kyrkan, SL, PJ

TI 6.12: Självständighetsdagen, tvåspråkig högmässa i kyrkan kl. 11, Tuire Huovinen-Westerlund, Anne Käki-Kuorikoski, Sångargillet. Uppvakning vid hjältegravarna före mässan. Kyrkkaffe i församlingshemmet

ON 7.12 KL. 18: Bastukvällen iniberad

LILJENDAL
IÖ 3.12 KL. 10.30–12.30: Nappklubben i Mariagården, GN, Marina Andersson

SÖ 4.12 KL. 10: Högmässa i kapellet, SL, PJ

TI 6.12: Självständighetsdagen, tvåspråkig högmässa i kapellet kl. 10. Uppvakning vid hjältegravarna kl. 9.30. Stefan Djupsjöbacka, PJ, Kaj Silfvast

ON 7.12 KL. 18: Bastukvällen iniberad

af Hällström. Kransnedläggning vid hjältegravarna kl 9:30

Morgonmässa: on 7.12 kl 8 i kyrkan
Bibeltudiegruppen: on 7.12 kl 18 i församlingshemmet

Morgonkaffe: to 8.12 kl 8:30 i Tikva
Folkmusikmässa: to 8.12 kl 18 i kyrkan, Blom, Tollander, Folkmusiktrio

På kommande:
Församlingens julbasar lö 10.12 kl 10–14 i församlingsgården. Bordsreservationer 0405962659/Rea
De vackraste julsångerna sö 11.12 kl 18 i kyrkan

PERNÄ
Adventkyrka – Skolgudstjänst: fr 2.12 kl. 10 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski, Elin Lindroos.

Café Mikael: fr 2.12 kl. 10–11.30 i Mikaelstugan, Ingegerd Juntunen, Maria Virtanen.

Biskopens program under biskopsvisitationen 2–4.12.2016:
Fr 2.12 kl. 10 Besök i Isnäs skolor, kl. 13 Besök på Hemgården / Lyckan, kl. 15 Besök på Malmgård, kl. 18 För alla öppna församlingsskäll i Mikaelstugan i Forby (på två språk).

Lö 3.12 kl. 10 Samling med församlingens anställda, kl. 14 Samling med förtroendevalda, kl. 17 För alla öppna församlingsskäll i Sarvalö kapell.

Sö 4.12 kl. 10 För alla öppna tvåspråkig festmässa i Pernä kyrka. Efter mässan kyrkkaffe och visitationsstämma.

Självständighetsdagen – Tvåspråkig högmässa: ti 6.12 kl. 10 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski. Efter mässan uppvakning vid hjältegravarna.

Julpyssel och pepparkaksbakning för hela familjen: on 7.12 kl. 18–20 i prästgården. Arr. församlingen och 4H.

SIBBO
SIBBO KYRKA: Sö 4.12 kl. 12, Mässa på andra advent. Helene Liljeström, Mauriz Brunell, gudstjänstgrupp.

SIBBO KYRKA: Ti 6.12 kl 11 (buss från Kyrkoby förs.hem. kl 10.40): Kort tvåspråkig gudstjänst, uppvakning vid Gamla kyrkan efteråt (buss-transport finns). Camilla Ekholm, Brunell, Elisa Varkemaa, Marko Korven-Korpinen. Efteråt glögg i Kyrkoby församlingshem (Obs! tidpunkten)

Kyrkobrodererna: Fre 2.12 kl. 18.30, församl.hem. En rundtur i Afrika i ord och bild med Kenneth Grönroos. Damerna inbjuds.

Julkonsert ”Imagine Christmas”: Lö 3.12 kl. 19, Sibbo kyrka. Maria och Tomas Höglund, Mikael Svarvar, Janne Rajala, Risto Niimikoski. Programblad 10€ (5€/blad till missionsen, FMS).

Julkonsert: Sö 4.12 kl. 18, Sibbo kyrka. Camilla Nylund, kören Nais-Sound, dir. Riikka Salminen. Biljetter 22,50/17,50€ (Lippupiste).

De Vackraste julsångerna: Må 5.12 kl. 18, Bykyrkan Tabor i Box. Liljeström, Kyrkokören, Brunell, Seppo J. Järvinen, Allan Lindqvist, Ulla-Britt Granfelt-Lindqvist.

Julpyssel för hela familjen: Ons 7.12 kl. 16, församl.hem. Tillsammans med Sipoon suomalainen seura-

kunta. Gratis/soppa 5€. Isabella Munk.

Församlingens adventskalender uppdateras fr o.m. 27.11 dagligen på www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERIET

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 2.12 kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

Sö 4.12 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson. Kyrklunch.

kl. 12: Mässa i Johanneskyrkan. Heikel-Nyberg, Lindström, Almquist. Manskören Manifestum. Kyrkkaffe.

Må 5.12 kl.14–18: Häng i Tian. Öppet hus i ungdomslokalen. Romberg.

Ti 6.12 kl. 10: Uppvakning vid hjältegravarna på Drumsö.

kl. 11: Tvåspråkig gudstjänst i Drumsö kyrka. Terho. Manskören Manifestum.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almquist. Akademiska sångföreningen.

On 7.12 kl. 10–11.30: Musiklek i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Isaksson.

kl. 14–15.30: Diakonitrafén i S:t Jacobs församlingssal.

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Enlund.

kl. 18: De vackraste julsångerna i Pauluskyrkan. Terho, Almquist. aTSo-kören.

To 8.12 kl. 13–15: Musiklek i Bokvillan, Tavastvägen 125. Isaksson.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.

Singlarnas traditionella julfest: går av stapeln i Johannessalen, Högbergsgatan 10 D, fredagen 16.12 kl. 18–21.30. I programmet: mingel o glögg, byte av julklapp á 5€, julfesten med julgröt och ringlekar, avslutning med andakt i Mariakapellet. Anmälningar till johannes.fors@evl.fi eller 09-2340 7700 senast 14.12.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Kansliet är öppet: må, ti, to, fr kl. 9–14, on kl. 12–14. Må 5.12 telefondigt kl. 9–14, tisdag 6.12 stängt.

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Fr. 2.12 kl. 19: ”I väntans tider” – adventskonsert med körer. Nordsjö sångkör, Östersundom sångkör, Matteus kyrkokör, VårTon (Matteus), Jessica Lång, Mimi Sundroos, Tuula Stöckell, Johan Hallvar medverkar. Kollekt till förmån för flyktinghjälpen.

Lö 3.12 kl. 12.30–14: Glögg på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på glögg, saft och pepparkaka. Vi erbjuder också möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund. Du är också välkommen att hjälpa

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 2.12 Emma Audas, Helsingfors **Sö** 4.12 9.03 Ett ord om helgen **Må** 5.12 Nya psalmer. Redaktör: Hedvig Långbacka **Ti** 6.12 kl.11.55 Helsingfors domkyrkas klockor kallar till gudstjänst. Redaktör: Övind Nyquist. **Ons** 7.12 Birgitta Udd, Karis **To** 8.12 Peter Sjöblom, Vörå (repris från 4.12.2014).

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 2.12 Lucas Snellman, Vanda **Sö** 4.12 Din konung kommer i härlighet. Textläsare: Elsa Tenhonen och Staffan Söderlund. (repris) **Må** 5.12 Katarina Gäddnäs, Mariehamn (repris) **Ti** 6.12 Välsigna och bevara vårt land. Textläsare: Hedvig Långbacka och Lucas Snellman. (repris) **Ons** 7.12 Katekesen. Redaktör: Hedvig Långbacka (repris) **To** 8.12 Kaikka Växby, Vanda. VEGA

Gudstjänster Yle Vega

Sö 4.12 kl 13:03. Gudstjänst med Jakobstads svenska baptistförsamling. Predikant: Peter Sundqvist. Gudstjänstledare: Birgitta Edström. Organist: Per-Erik Wingren. Sång: Tove Leppilampi. Textläsare: Miragha Sediqi. **Sö** 6.12 kl 12.00. Självständighetsdagens ekumeniska festgudstjänst från Helsingfors domkyrka. Predikant: Björn Vikström. Liturger: Seppo Kosonen och Maria Re-

po-Rostedt. Textläsare: Sanni Grahn-Laa-sonen. Kör: kammarkören Gloria, dirigent Seppo Murtonen. Försångare: Inka Kinnunen med barnkör. Samsändning med Yle TV1 och Yle Radio 1.

till. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe och dig som vill samtala och be för människor. Kontaktperson Carita Riitakorpi, carita.riitakorpi@evl.fi, 09-23407328. Arr. Matteus församling, Vartiokylän seurakunta och St. Mathew's Lutheran Church. Välkommen!

Sö 4.12 kl. 12: högmässa, Helena Rönnberg, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe.

Sö 4.12 kl. 18: kvällsmässa med temat: Kung. Efteråt kvällste i Matteussalen.

Ti 6.12 kl. 12: högmässa, Stefan Forsén, kantor Tuula Stöckell. Kyrkkaffe.

On 7.12 kl. 15.30-16.30: Vår Ton (fd. Rostören), Mimi Sundroos.

On 7.12 kl. 18: Matteus Ungdom - mässa. Kort mässa med bönevandring. Kyrkfika efteråt.

To 8.12 kl. 11-12.30: Folkhälsans sällskapsgrupp - en mötesplats för seniorer i Östra Centrum (denna gång 1 vån, ingång via kyrkan).

"Vägen till Betlehem" Julvandring för små och stora:

To 1.12 & on 7.12 kl. 17.30, 18, 18.30, 19 i Matteuskyrkan. Följ med en omväxlande vandring till Betlehem. Med alla sinnen får du en konkret upplevelse av julens händelser. Vandringen tar ca 25min, glöggservering efteråt, ingen anm. Ingång via kyrkan. Välkommen!

BRÄNDÖ/VILANS BEGRAVNINGSKAPPELL

Sö 6.12 kl. 12: uppvaktning vid hjältegravarna, Hallvar (tvåspr.). Arr. Matteus församling och Herttoniemen seurakunta.

ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65

Sö 6.12 kl. 13: uppvaktning vid hjältegravarna, Hallvar (tvåspr.). Arr. Matteus församling och Helsingin Mikaelin seurakunta.

ESBO

www.petrusförsamling.net

Fre 02.12

kl. 10: Hälligång med lek & sång i Hagasalen, Vesperv. 12. För barn 0-5 år med förälder. Kaffeservering efteråt. Ledare Juliana Mikonen.

Lö 03.12

kl. 18.30: i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Världen förändras - Gud är densamme. Judarna i ett förändrat Ryssland. Arrangörer: IRR-TV, Karisma-farleden och Petrus församling. Mötesspråk: finska och ryska (med tolkning).

Sö 04.12

kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Ahlberg.

kl. 12 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Thylin, Ahlberg

kl. 16.30: Puls gudstjänst i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12. Barnkyrka för 3-8 år och 9-13 år ordnas under Puls-gudstjänsterna

kl. 18: i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12 Världen förändras - Gud är densamme. Församlingen och Israel hittat hem. Arrangör: Petrus församling och Karisma farleden.

Judarnas situation i dagens Ryssland

Medverkar messianska judar lö 3.12 kl 18.30 på finska sö 4.12 kl 18.00 på svenska Södra Haga kyrka, Vesperv 12 Arr: IRR-TV, Karisma-farleden, Petrus församling

Må 05.12

kl. 10: Hälligång med lek & sång i Malm, Malmin srk-talo, Pehrstråket 16. För barn 0-5 år med förälder. Kaffeservering efteråt. Ledare Juliana Mikonen.

Ti 06.12

kl. 10: Självständighetsdagens 2-språkiga gudstjänst i Södra Haga kyrka i samarbete med Haagan seurakunta. Helsingin Lauluveljet under ledning av Teppo Lampela, Haagan Martat och finska scouterna. Efter gudstjänsten uppvaktning vid hjältegravarna i Södra Haga, Hjaltevägen 5. Festkaffe i församlingssalen. Haagan srk:s kyrkoherde Marja Heltelä, kantor Hanna Autio, kaplan Ronny Thylin.

kl. 12: Predikogudstjänst i Äggelby Gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Ons 07.12

kl. 10: Hälligång med lek & sång i Munkhöjdens kyrka, Raumov. 3. För barn 0-5 år med förälder. Efteråt åker vi till Café Torpet. Ledare Juliana Mikonen.

kl. 13: Vuxenkör för dem som är lediga på dagen. Ledare kantor Peter Hilli.

kl. 13: Malms kulturhus. Staffansby skolas Lucia uppträder, allsång, Teaterpjäsen "Vardagsglimtar" från Hagaro, servering. Välkommen! Arr: SeniorNord

kl. 14.30: Barnkör i Hagasalen, Vesperv. 12. Alla barn från 6 år uppåt varmt välkomna! Ledare Liisa Ahlberg.

kl. 18: Missionskrets på Café Torpet. Vill du stöda och veta mera om vad våra avtalsmissionärer gör? Vi vill lyfta fram våra avtalsmissionärer, vi läser deras rundbrev och ber för dem.

To 08.12

kl. 10-12: Öppet hus och diakoni på Café Torpet, Köpingsv. 48. Möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna.

kl. 19.00: Petrus Vokalensemble i Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Introkurs för ovana körsångare 18-19, även mer vana körsångare välkomna. Ledare Peter Hilli.

Övrigt:

Åkretskapskursen: Investera i din relation den här våren. Sju kvällar med mat, föredrag och goda samtal med din partner. Kursen ger praktiska verktyg för att bygga en stark och sund relation med ett livslångt perspektiv. För gifta par i alla åldrar. Kostnad för maten är 40€/par för hela kursen. Café Torpet, Köpingsvägen 48 kl 18.30 torsdagar 9.2-30.3. Anmälan till petrus.fors@evl.fi. Bra julklappstips!

Jullunch: Jullunch med andakt i Månsas, Vespervägen 12. Lunchen börjar 13 och avslutar med andakt när vi ätit färdigt. Pris för lunchen är 12€. Anmälan senast på 9.12 till Bodil Sandell: 09 2340 7227 eller Gunilla Riska: 09 2340 7125.

HELINGFORS PROSTERI

Johanneskyrkans 125 års jubileum: firas av Johannes församling söndagen den 11 december. Se församlingens annonsering.

Tomassans julfest: tisdag 13.12 kl. 18 i Johanneskyrkans krypta. Nattvard i kyrksalen kl. 20.00.

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019--0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour

Användaren behöver inte uppge

namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18-20.

KAMPENS KAPELL:

To 1.12 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

2 söndagen i advent 4.12 kl.12 Högmässa: Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, dramagruppen medverkar. Kaffé i nedre salen.

Kl. 12 Söndagsskolans julfest: i Klubb 97, Pippi Collander och Märta Backman.

Kl. 18 i Sibeliuss fötspår: Konsert på Sibeliuss fötspår i kyrkan. Kaj-Erik Gustafsson, orgel och Harry Dahlström, sång. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans utlandshjälp

Ti 6.12 kl.10 Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst: Ulrik Sandell, Barbro Smeds, Mimosä Mäkinen, GSP-Klang medverkar. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna.

On 7.12 kl. 13.30 Kyrkosyforens julfest: i övre brasrummet. **To 8.12 & Fr 9.12 kl. 9 och 10 Jultablå:** som pensionärerna uppför i kyrksalen för daghemsbarnen. Du som vill uppleva stämningen är välkommen med!

Kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund. **De ensammas knytkalasjul firas på juldagen, söndagen den 25.12 cirka kl. 14-17:** Vi äter och sjunger i kyrkans övre sal på Kavallvägen 3. Kom gärna med redan kl. 13 och duka. Anm. före den 12.12 till: catherine.granlund@evl.fi, tfn 050 439 3208 eller Karin Nordberg, tfn 050 343 6885. Du kan också bli kvar och städa undan efteråt.

Vi gör julglädjen tillsammans. Välkommen! Arr Grankulla sv. frs och Grankulla Metodistförsamling

KYRKSLÄTT

Knatterytmik för föräldrar med barn i åldern 0-3år: Torsdagar kl. 9.30 - 11.30 på Lyans övre våning (ingång baksidan) Även äldre syskon är välkomna med.

Effa på Lyan för åk 3-4: Fredagar kl. 13 - 16 Prästgårdsbacken 2.

Hörnan MC för åk 5: Torsdagar kl 13 - 15 på Hörnan.

Billard & Chill för ungdomar i åk 7 och äldre: Onsdagar kl. 15 - 17 på Hörnan.

Julpyssel på Hörnan: onsdagen 7.12 kl. 13 - 19, alla med, från ung till gammal. Kom för den tid som passar dig.

Julandakter för småbarn. Alla hjärtligt välkomna med! : Torsdag 8.12 kl. 9.30 i Kyrkslätts kyrka. Fredag 9.12 kl. 9.30 i Masaby kyrka

Högmässa, Andra söndagen i advent: 4.12 kl. 12 Kyrkslätts kyrka. Stråhlman, Joki.

Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Kyrkslätts kyrka: Tisdag 6.12 kl. 11.30 kranedläggning vid hjältegravarna. Kl. 12 tvåspråkig gudstjänst i Kyrkslätts kyrka. Lovén, Posti.

Diakoniosoppa för mindre bemedlade: måndagar och torsdagar kl. 11.30 - 12.30 i församlingshemmet.

Kyrkoherdeämbetet öppet må-to

Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi

Öppen mottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10, varje må och to kl. 10-12. Diakoniarbetare på plats, man kan komma in i olika årenden, beställa längre tid till själavård, för utredning av ekonomiska bekymmer m.m.

GRANKULLA

To 1.12 kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund.

2 söndagen i advent 4.12 kl.12 Högmässa: Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, dramagruppen medverkar. Kaffé i nedre salen.

Kl. 12 Söndagsskolans julfest: i Klubb 97, Pippi Collander och Märta Backman.

Kl. 18 i Sibeliuss fötspår: Konsert på Sibeliuss fötspår i kyrkan. Kaj-Erik Gustafsson, orgel och Harry Dahlström, sång. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans utlandshjälp

Ti 6.12 kl.10 Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst: Ulrik Sandell, Barbro Smeds, Mimosä Mäkinen, GSP-Klang medverkar. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna.

On 7.12 kl. 13.30 Kyrkosyforens julfest: i övre brasrummet. **To 8.12 & Fr 9.12 kl. 9 och 10 Jultablå:** som pensionärerna uppför i kyrksalen för daghemsbarnen. Du som vill uppleva stämningen är välkommen med!

Kl. 10-11 Lovsång och bön: i övre brasrummet, Catherine Granlund. **De ensammas knytkalasjul firas på juldagen, söndagen den 25.12 cirka kl. 14-17:** Vi äter och sjunger i kyrkans övre sal på Kavallvägen 3. Kom gärna med redan kl. 13 och duka. Anm. före den 12.12 till: catherine.granlund@evl.fi, tfn 050 439 3208 eller Karin Nordberg, tfn 050 343 6885. Du kan också bli kvar och städa undan efteråt.

Vi gör julglädjen tillsammans. Välkommen! Arr Grankulla sv. frs och Grankulla Metodistförsamling

KYRKSLÄTT

Knatterytmik för föräldrar med barn i åldern 0-3år: Torsdagar kl. 9.30 - 11.30 på Lyans övre våning (ingång baksidan) Även äldre syskon är välkomna med.

Effa på Lyan för åk 3-4: Fredagar kl. 13 - 16 Prästgårdsbacken 2.

Hörnan MC för åk 5: Torsdagar kl 13 - 15 på Hörnan.

Billard & Chill för ungdomar i åk 7 och äldre: Onsdagar kl. 15 - 17 på Hörnan.

Julpyssel på Hörnan: onsdagen 7.12 kl. 13 - 19, alla med, från ung till gammal. Kom för den tid som passar dig.

Julandakter för småbarn. Alla hjärtligt välkomna med! : Torsdag 8.12 kl. 9.30 i Kyrkslätts kyrka. Fredag 9.12 kl. 9.30 i Masaby kyrka

Högmässa, Andra söndagen i advent: 4.12 kl. 12 Kyrkslätts kyrka. Stråhlman, Joki.

Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Kyrkslätts kyrka: Tisdag 6.12 kl. 11.30 kranedläggning vid hjältegravarna. Kl. 12 tvåspråkig gudstjänst i Kyrkslätts kyrka. Lovén, Posti.

Diakoniosoppa för mindre bemedlade: måndagar och torsdagar kl. 11.30 - 12.30 i församlingshemmet.

Kyrkoherdeämbetet öppet må-to

kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 4.12: 2:a advent, gudstjänst kl 11 i SvH, Kim Rantala, Paula Siren

Sö 4.12: Juljazz-konsert kl. 17 i Nordens hus, Otavalankatu 9, Mariah Hortans och Mathias Sandberg. Fritt inträde, program 10 €. Glögg & kaka.

Ti 6.12: Självständighetsdagens högmässa kl 11 i Gamla kyrkan, Kim Rantala, Hanna-Maarit Koh-tamäki

Ons 7.12: Diakonikretsen kl 13 i Svenska Hemmet, vi besöker krubban i Svenskagården efter kaffet.

Ons 7.12: A-män bastukväll kl 18.30 i Ilkko, skjuts från Gamla kyrkan kl 18.

VANDA

Barnens kyrkostund: fre. 2.12 kl. 9.30-10 i S:t Martins kapell.

Veckomässa, Hosianna! fre. 2.12 kl. 14 i Folhalsanhuset, Vallmovägen 28. A. Paavola, A. Ekberg.

Högmässa: sö. 4.12 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg.

Tvåspråkig gudstjänst: Självständighetsdagen 6.12 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars tillsammans med Hakunilan srk. M. Fagerudd, A. Ekberg. Tikkurilan Mieskuoro medverkar.

Uppvaktning efter gudstjänsten vid hjältegravarna invid Helsinge kyrka, vid hjältegravarna i Rödsand kl. 12 och vid minnesmärket i Sandkulla kl. 12.30.

Julbasar: 6.12 kl. 11-12.30 i Myrbacka kyrka, Strömfårav.1. Bakverk, matvaror, handarbeten, lotteri, loppis, soppa och kaffe. Arr. Vanda Västra Diakoniförening, som är samarbetspartner med VSF.

Veckomässa: ons. 7.12 kl. 9 i Vanda svenska församlings diakonitrymme, Vallmovägen 5A, 2:a vån. M. Fagerudd.

Kvällsmässa: ons. 7.12 kl. 18 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg.

Ungdomskväll med julfest: i Bagarstugan ons. 7.12 efter kvällsmässan.

ViAnda-kören: övar ons. 7.12 kl. 12.00 på Helsinggård, Konungsvägen 2.

Kansliet: stängt to. 8.12 p.g.a. personalens utbildning. **Familjecafé:** i samarbete med Folkhälsan to 8.12 kl. 9.30 - 12 i klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA Högmässa/gudstjänst sö 4.12: Kl. 10 Ekenäs kyrka, Lindström, Burmann.

Julkonsert - O Magnum Mysterium: sö 4.12 kl. 19 (obs. klockslaget) i Ekenäs kyrka. Västnyländska kammarkören, dir. Niels Burgmann, musiker från Lojo stadsorg. Programblad 10€.

Gudstjänst självständighetsdagen 6.12: Kl. 10 Ekenäs kyrka. Tvåspråkig. Westerholm, Burmann. Kranedläggning vid hjältegravarna kl. 9.

Kl. 10 Bromarvs kyrka. Storbacka, Lindroos. Kranedläggning efteråt.

Kl. 12 Tenala kyrka. Storbacka,

Lindroos. Kranedläggning efteråt. Därefter kaffe i församlingshemmet.

Kl. 12 Snappertuna kyrka. Westerholm, Burmann. Kranedläggning efteråt.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Högmässa: 2. s. i advent, sö 4.12 kl 10 i Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burmann. Kyrkkaffe på Rosenberg.

Bibelgrupp: Må 5.12 kl 18.30 i Prästgården. Hellsten.

Tvåspråkig gudstjänst: Ti 6.12 kl 14, självständighetsdagen, i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burmann. Kranedläggningar vid stupades gravar: kl 13.00 i Degerby och kl 13.30 i Ingå.

Barnens tvåspråkiga julkyrka: Ons 7.12 kl 10.00 i Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burmann.

Syfoeringen: Ons 7.12 kl 14 i Prästgården. Björklöv.

Barnens tvåspråkiga julkyrka: To 8.12 kl 10.00 i Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burmann.

Familjecafé: To 8.12 kl 9.30-12 i församlingshemmets källarvåning. Högström, Eklund, Lindström.

Kyrkofullmäktige sammanträder: To 8.12 kl 18 i församlingshemmet.

KARIS-POJO

Högmässor, 2:a advent, Sö 4.12 kl. 10 i S:ta Maria kyrka, Pojo. Pensionärskören medverkar.

kl. 12 i S:ta Katarina kyrka, Karis. **Kransnedläggningar på hjältegravarna, Ti 6.12:**

kl. 10 i Karis kl. 12.30 i Svartå kl. 12.30 i Pojo

Tvåspråkiga gudstjänster, Ti 6.12: kl. 10.30 i S:t Olofs kapell, Karis kl. 13 i S:ta Maria kyrka, Pojo

Kvällsmässa med Taizésånger; To 8.12: kl. 19 i Svartå kyrka.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Ti 6.12. kl. 11.00: Självständighetsdagens 2-språkig gudstjänst i Virkby kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

ANDAKT ADVENT

Hitta din adventsstämning

Vad vill adventssöndagarnas teman säga oss? Det fun-
derar **Emma Audas** över i sina Andrum i Yle Vega, fre-
dagarna i adventstid. Andrum sänds i Yle Vega måndag
till fredag klockan 6.54 och 9.10

På fredagskvällarna talar **Lucas Snellman** kring tra-
ditionella och nya psalmer, kring gästfrihet och jultra-
ditionernas relevans.

På måndagskvällarna hör vi en serie betraktelser av
Katarina Gäddnäs, ackompanjerade av julmusik av Bach.
Aftonandakterna i Yle Vega sänds klockan 19.15.

HIMLALIV TV

Acceptera att det är som det är!

Ann-Sofi Storbacka är präst, ma-
ka, mamma, familjeterapeut. Hon
har lärt sig att ta dagen som den
kommer och acceptera att det är
som det är, av sin gravt förstånds-
handikappade dotter. Himlaliv på
Arenan och i Yle fem må 5.12
kl 18.30, repris ons 7.12 kl 22.30.

SJÄLVSTÄNDIGHETSDAGEN UPPVAKTNING

Närmaste kransnedläggning?

På tisdagen firar vi självständig-
hetsdagen, både hemma och i för-
samlingarna. I församlingarna ord-
nar man uppvaktning och kransned-
läggning vid de stupades gravar, of-
ta i samband med en gudstjänst.

Läs din församlings annonsering
för närmare information!

killä, Kopperoinen, Lehtonen. Före guds-
tjänsten uppvaktning vid hjältegravarna
kl. 10.30.

On 7.12 kl. 18: Veckomässa i kyrkan,
Wikstedt, Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:
Sö 4.12 kl. 11: Högmässa i kyrkan, Gran-
ström, Ollila.

Ti 6.12 kl. 16: Självständighetsdagens
tvåspråkiga gudstjänst i kyrkan, Gran-
ström, Ollila. Uppvaktning vid hjälte-
gravarna.

Korpo kapellförsamling:
Ti 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens
gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Ti 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens
gudstjänst i kyrkan, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:
Sö 4.12 kl. 14: Konsert med Ulla-Majja
Söderlund i kyrkan.

Ti 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens
gudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Efter gudstjänsten uppvaktning vid
hjaltegravarna.

Injö kapellförsamling:
Sö 4.12 kl. 11: Gudstjänst i kyrkan, Vuola.
Ti 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens
gudstjänst i kyrkan, Vuola. Uppvaktning
vid hjältegravarna.

ÅBO

to. 1.12: kl. 18 Bibelsamtalsgruppen,
Aurelia

sö. 4.12: kl. 12 Högmässa, Domkyrkan.
Barnhöra, kyrkkaffe

ti. 6.12: kl. 10.30 Självständighetsdagens
gudstjänst, Aurelia. ASMA medverkar.
Missionskaffe

ons. 7.12: kl. 10.30 Anhörigcafé, Kvar-
tersklubben (Aurag. 1)

kl. 13-15 Café Orchidé, Aurelia
kl. 18 Veckomässa, Aurelia

to. 8.12: kl. 11 Knattekyrka, Aurelia
kl. 18 Bönegruppen, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Andra söndagen i advent, 4.12:
Gudstjänst kl 12
Ingemar Johansson, Carl-Micael Dan

JOMALA

http://www.jomala.evl.ax
Sö 04.12 kl.11.00: Högmässa S Ång, E-H
Hansen, A Karlsson

Ti 06.12 kl.12.00: Missionssyören-
ingarnas julbasar i Olofsgården. Gåvor
mottages med tacksamhet må 05.12
kl.12-20 eller ti 06.12 från kl.10.00

On 07.12 kl.18.00: Bibelmeditation i
Olofsgården S Ång

Fr 09.12 kl.18.00: Fredagsmässa S Ång,
F Erländsson, A Karlsson

To 15.12 kl.12.00: Julloch för pen-
sionärer i Olofsgården anmälan till
kansliet tel.32830 eller till diakonen
tel.04573427883 senast 08.12

MARIEHAMN

02.12 kl.19.00: Kl. 19 i S:t Görans, In-
termezzokören.

03.12 kl.19.00: Kl. 15 i S:t Görans, Inter-
mezzokören.

04.12 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, G
S, J. D.

06.12 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, J-E
K, G K.

Finskprärog gudstjänst: kl. 13 i S:t Gö-
rans. Efter gudstjänsten - program med
Ahveniset i församlingshemmet.

08.12 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans
kyrka, G S, G K.

Sopplunch: i församlingshemmet kl. 12.
Pris 7€.

Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 04.12 kl. 11.00: Cafégudstjänst i
Värdö församlingshem. Outi Laukkanen,
Pipsa Juslin, Kati Juntunen. Leksakskol-
lekt till Matbanken.

http://sund-vardeforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 1/12 kl.13.00: Solglimten i Församlings-
hemmet.

Sö 4/12 kl.11.00: Högmässa i Kyrkan, Guy
Kronqvist, Kjell Lolax.

Sö 4/12 kl.18.00: Julavslutning för Kara-
samling och Kvinnocafé i Församlings-
hemmet. Ta gärna med någon julsak
som betydligt mycket för dig genom
tiderna, och som du kan berätta om
för de andra. Även andra julmitten får
deltagarna gärna dela med sig av. Ser-
vering, julsånger med mera.

Ti 6/12 kl.11.00: Självständighetsdagens
gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist,
Kjell Lolax. Efteråt uppvaktning vid de
stupades grav med Korsnäs Lions och
Korsnäs Scouters.

Ti 6/12 kl.12-15: Julbasar i Församlings-
hemmet. Försäljning, kaffeservering,
väflor, lotteri till förmån för missionen.

Varor till försäljning och lotterivinster tas
gärna emot.

On 7/12 kl.10.00: Promenixarna. Start vid
Församlingshemmet.

Fre 9/12 kl.18.00: Sång i Guds värld, de
nya psalmerna presenteras i Försam-
lingshemmet. Rainer Holmgård, Kjell
Lolax, Hannele Rabb, Jan-Erik Ravals,
Sandra Sund med flera. Servering och
lotteri till förmån för missionen.

KRISTINESTAD

Ekumenisk bönesamling: fr 2.12 kl 19 i
K:stads finska förs.hem

Högmässa: sö 4.12 kl 10 i L:fjärds kyrk-
sal. Kl 12 i K:stads förs.hem, Saarinen,
Martikainen

Lutherdag: sö 4.12 kl 16 i Skaftung by-
kyrka, Kristian Norrback, Saarinen, Mar-
tikainen, Nädehjonen, servering.

**Adventsandakt för barn under skolår-
derna:** må 5.12 kl 9.30 i K:stads förs.hem

Tvåspråkig gudstjänst: ti 6.12 kl 10 i
L:fjärds kyrka, Saarinen, Toivanen, Mar-
tikainen, Koistinaho, L:fjärds kyrkokör
och finska kyrkokören. Efteråt uppvakt-
ning vid hjältegravarna.

Uppvaktning vid hjältegravarna: ti 6.12 kl
11.30 vid Ulrika Eleonora

Gudstjänst: ti 6.12 kl 12 i K:stads förs.
hem, Lassus, Nilsson.

Uppvaktning vid hjältegravarna: ti 6.12 kl
17.45 i Sideby

Gudstjänst: ti kl 6.12 kl 18 i Sideby, Las-
sus, Nilsson.

Scouternas fackeltåg: ti 6.12 kl 18 till
hjaltegravarna vid Ulrika Eleonora

Missionsstugans julfest: on 7.12 kl 12.30
i K:stads förs.hem, julgröt, basarbord.

Pensionärernas julfest: on 7.12 kl 12.30 i
Lfd:s förs.hem, julgröt, Norrback.

Ung gudstjänst: fr 9.12 kl 19 i Lfd:s kyrk-
sal, efteråt Café Magasinet

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes

Sö 4.12 kl 10: Ortodox liturgi i förs.hem-
met, Vasa ortodoxa församling.

Sö 4.12 kl 12: Gudstjänst Jakobsson lit.,
A.Blomberg pred., S.Lindén, klarinett-
kvartett fr. Legato.

Sö 4.12 kl 16: Julkonsert i kyrkan.

Sö 4.12 kl 18: Sång i advent i Töjby
bykyrka, Thorolf Westerlund, Johan Pätt,
andakt Ingvesgård.

Sö 4.12 kl 18: Advent- o julsånger i Öst-
erskogens bystuga, S:ta Marian kuoro,
S.Lindén.

Ti 6.12 kl 12: Självständighetsdagens
gudstjänst Jakobsson, S.Lindén, Närpes
manskör. Efteråt uppvaktning vid de
stupades grav.

On 7.12 kl 12: Pensionärsamling med
julgröt i förs.hemmet, S:ta Maria förs.kör
med S.Lindén, A.Blomberg, Wallin.

On 7.12 kl 18: Adventsfest o auktion i
Norrnäs bönehus, program av Kyrkans
barntimme o junior.

On 7.12 kl 19: Julauktion på Luther-
gården.

On 7.12 kl 19: Konsert i kyrkan med När-
pes Gymnasiums musiklinje.

Fr 9.12 kl 14: Julkaffe för män på Café
Albert, Ingvesgård, Sjölander, Carling.

Övermark

Sö 4.12 kl 18: Gudstjänst Jakobsson lit.,
A.Blomberg pred., Wikstedt.

Må 5.12 kl 19: Konsert i kyrkan med
Närpes Gymnasiums musiklinje.

Ti 6.12 kl 10: Självständighetsdagens
gudstjänst Jakobsson, Wikstedt. Efteråt
uppvaktning vid de stupades grav.

Ti 6.12 kl 11: Traditionell julmat på luth.
bönehuset, skinka, lädor, inläggningar
m.m.

Fr 9.12 kl 18.30: Karasamlingens julcafé
(kvinnor också välkomna) i förs.hem-
met, Ingvoro o Ture Huhtamäki, Carling.

Pörtom

To 1.12 kl 19: Julkörens övning i kyrkan,
G.Lindén.

Fr 2.12 kl 19: Årets stora julkonsert i
kyrkan.

Sö 4.12 kl 10: Gudstjänst Ingvesgård,
Wikstedt.

Ti 6.12 kl 11: Självständighetsdagens
gudstjänst Sundqvist, G.Lindén, Sara
Storbäck klarinett. Efteråt uppvaktning
vid de stupades grav.

Ti 6.12 kl 12.30: Syföreningens mis-
sionsauktion, L-E Björkstrand. Ser-
vering.

Ti 6.12 kl 16: Julkonsert i kyrkan.

On 7.12 kl 13: Karaträffens julkaffe i förs.
hemmet, Bertel Nygård, Mikael Herr-
gård, Sundqvist.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 20: Ungdomskväll - julfest med
skattjakt

Sö kl 14: Andra söndagen i advent -
högmässa, Englund, Brunell.

Ti kl 14: Självständighetsdagens guds-

tjänst, Englund, Brunell. Volter Högbäck
och Torolf Prost medverkar med violi-
n. Uppvaktning vid frihetsmonumentet.
Kyrkkaffe och Missionsföreningens
auktion.

On kl 18: Kyrkokören, Brunell.

KORSHOLM

Musikandakt: med musikskolans elever
i dag to 1.12 kl 18 i församlingshemmet
i Gamla Vasa, Westerlund, Nordqvist-
Källström o. Bergström.

Gudstjänst: sö kl 10 i kyrkan, Lindblom,
Rune Fant och Nordqvist-Källström.

Adventsmusik: med Kör För Alla må 5.12
kl 18 i Korsholms kyrka. Orkester för alla
medv. Dir. Rainer Holmgård.

Tvåspråkig gudstjänst: på självständig-
hetsdagen 6.12 kl 10 i Korsholms kyrka.
Berg, Friman, Westerlund, Launonen,
kyrkokören och kirkokooru. Uppvakt-
ning vid krigsgravarna av Korsholms
krigsveteraner, till minnet av de stu-
pade.

Karagruppen: träff 7.12 kl 14 i Smedsby
f.g.

Pensionärsjulfest: to 8.12 kl. 12 i
församl.h i Gamla Vasa. Julgröt, kaffe o
program. J. Emaus, H-M Hakala, A-C
Nordqvist-Källström, R. Lindblom och
pensionärskören.

Julkonsert: Imagine Christmas 9.12 kl 19
i Korsholms kyrka med Maria och Tomas
Höglund, Mikael Svarar. Andakt Berg.
Programblad säljs vid dörren, 10€/15€

KVEVLAX

Karakaffe: idag to kl 9.15 i ds.

Högmässa: 2 sö i advent kl 10, Kuni,
Andrén.

Mathjälpen: må kl 10 i ds.

Missionsauktion: må kl 18.30 i Kuni
bönehus.

**Kvällsgudstjänst Självständighetsdage-
n:** ti kl 18, Örn, Andrén, Missionskyr-
kan, Pensionärskören.

Föräldra- barnträff: on kl 10 i ds.

MALAX

Högmässa: sö 4.12 kl 10 i kyrkan.
Kyrktaxi. Tornberg, Lax.

Julkonsert Decembarnatt: må 5.12 kl 19
i kyrkan. Carola och Johan Becker, Dani
Strömbäck piano, Mats Wester nyckel-
harpa. Norakören, dir. Marika Esch.

Tvåspråkig gudstjänst: ti 6.12 kl 10 i
kyrkan. Daniel Björkstrand, trumpet.
Kyrktaxi. Tornberg, Lax.

PETALAX

Julkonsert: lö 3.12 kl. 18 i kyrkan med
Tomas och Isabella Fant samt Anton
Plogman. Biljetter 10 € vid dörren.

Högmässa: sö 4.12. kl. 11. Englund, Bru-
nell. Kyrktaxi.

REPLIT

Högmässa: Replot sö kl. 10. Kaski, Sten
Självständighetsdagen. Gudstjänst:
Replot kl. 10. Kaski, Karolin Wargh. Lju-
ständning vid hjältegravarna i Replot efter
gudstjänsten.

Självständighetsdagen. Gudstjänst: i
Björkö kl. 12.30. Kaski, Karolin Wargh.
Ljuständning på Björkö begravningsplats
vid hjältegravarna efter gudstjänsten.

Mathörna: i Björkögården ons 7.12 kl.
13. Anmäln för maten senast må 5.12 till
Lähdesmäki eller Nystrand. Mat 10 €/
pers.

Småbarnens julkyrka: i Replot to 8.12
kl. 9.30. Kaski, Wargh. Efteråt saft och
pepparkaka på kyrkbacken.

Pensionärernas julfest: på Alskat-
hemmet to 15.12. kl.13. Emilia Kuni, M.
Wargh, M-L Örn. Traditionell julmat 15
€/pers. Kyrktaxi från byarna. Anmälan
till pastorskansliet 3520005 senast
12.12. kl.12.

SOLF

Högmässa: sö kl. 10, Leif Snellman,
Heidi Lång.

Gudstjänst: självständighetsdagen 6.12
kl. 18, Ann-Mari Audas-Willman, Karolin
Wargh.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN
Julpyssel för hela familjen: lö 3.12 kl
12-15 i stora förs.salen, Skolhusg. 28.
Ingen avgift.

Högmässa: sö kl 13 Brunell, Kronlund,
Per Hellman, trumpet, kvartett fr.
Pedavoces.

Självständighetsdagen: tvåspråkig
gudstjänst ti 6.12 kl 10 Forslund, Lehti-
neva, Andersson, Lotta-kören, dir. Valt-
teri Tuomisto.

Unggudstjänst: ons 7.12 kl 18 på Ung-
domsbyrån, Vasaesp. 3E, 4.vån. Mä-
kelä, Z Böckelman, hjälpledare.

Jul tillsammans: julafton kl 14 i Kryp-
tan. Julgröt, kaffe, samvaro o program.
Tillfället avslutas med julbön kl 16.30 i

kyrkan. Avgift 10€. Anm senast 16.12 tfn
06 3261 309.

BRÄNDÖ KYRKA

Festival of Nine Lessons and Carols: su
at 1 pm Forslund, David Oliver, Valtteri
Tuomisto.

DRAGNÄSBÄCKS KYRKA

Högmässa: sö kl 11 Hänninen, Anders-
son. Barnprogram. Kyrkkaffe.

ROPARNÄS KYRKA

Högmässa: sö kl 12 Bengt Djupsjöbacka,
Niklas Lindvik.

SUNDOM KYRKA

Högmässa: sö kl 10 Brunell, Kronlund.
Kyrkkaffe.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 2.12 kl 14: Andakt i Esselunden, Gran-
lund, Ravall.

-kl 15: Pensionärskör och musikupple-
velse i Essehemmet, Ravall.

-kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Ove
Snellman

Lö 3.12 kl 18.30: Julkonsert med Qu-
noskören i kyrkan, dir. Mikael Björklund.
Andakt Granlund. Kollekt.

Sö 4.12 kl 10: Högmässa i kyrkan,
Björk, Ravall, sång Johanna Eriksson.
Textläsare Kerstin Forsblom, dörrvärdar
konfirmandgrupp.

-kl 11: Familjesöndagsskola i försam-
lingshemmet, terminsavslutning för
söndagsskolorna i församlingshemmet
och Ytterresse bönehus. Insamling av
sak-kollekt till Dikoni i Viborg. Lunch

KUNGÖRELSE

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 8 december 2016 klockan 17 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 30.11.2016 framlagd på anslagstavlor vid Helsingfors församlingars pastorexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 21 november 2016

Ordförande

MARKNAD

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 må-tö 9-12.

Uthyses splitterny 2:a med balkong, verkstadsgrat 20 Vasa. Ledig 1.12. Hyra 720€/mån + vatten 16,50/pers/mån. 0505453900/Linda

Uthyses i Tölö, H:fors etta med balkong 30m2 till rökfri, djurfri person. Bra förbindelser till buss/spårv. Ledig fr. 1.1.17. Förfrågn. 0400-562216

ÖNSKAS HYRA

Erfaren konsult söker långtids hyreslägenhet (ett eller två rum) i/nära Helsingfors centrum. Våluppfostad, rökfri, inga husdjur. Kan också remppa lite. Tel: 040 775 7852 / Petri

DIVERSE

Hej Jag målar, tapetserar monterar golv skåp kök mm Anskaffar material förmånligt ,transporterar Jakobstad med omnejd 100 km Ring 0449916303

PÅ GÅNG

JULKONSERT I S:T GÖRANS kyrka med Intermezzokören. Fredag 2.12 kl 19 och lördag 3.12 kl 15. Programblad 15€. / Mariehamns församling

CHRISTMAS IS HERE. Måndagen den 12 december kl.19.30 besöker Samuel Ljungbladh Helsingfors och ger en konsert tillsammans med gospelkören His Master's Noise i Andreakyrkan. Det blir stämmningsfull och groo-

vig julgospel och musik från Ljungblads senaste skiva The Psalmist. Ljungbladh är känd som en skicklig sångare och en karismatisk artist. Tillsammans med His Master's Noise välkomnas publiken till en medryckande och glädjefylld julkonsert. Köp gärna din biljett på förhand för att försäkra dig om en plats! Biljetter kan köpas via körens korister, vid dörren eller på nätet via Billetto.

JULKONSERT MED WASA SÄNGARGILLE OCH CAMILLA NYLUND

Manskören Wasa Sångargille ger i år två julkonserter i Trefaldighetskyrkan i Vasa den 17 december. I år har kören bjudit in Camilla Nylund-Saris, uppvuxen i Kvevlax, men bosatt i Dresden, Tyskland som solist. Kaj-Erik Gustafsson från Helsingfors är organist och kören kommer att uruppföra hans nya arrangemang av Jean Sibelius' julsång Det mörknar ute under julkonserterna. Båda konserterna ges den 17 december, klockan 16 och 19.

Wasa Sångargille är en ambitiös manskör som vill vara nyskapande på traditionens grund. Kören har cirka 55 aktiva sångare i fyra traditionella manskörstämmer. Dirigent är Stefan Wikman.

JUL TILLSAMMANS kallar helsingforskören Walentinakören och Sibbo Vokalensemble sin gemensamma julkonsert. Det blir en konsert i Helsingfors och en i Sibbo.

Walentinakören verkar inom kulturföreningen Arbetets Vänner i Helsingfors. Kören grundades redan år 1971 och har under åren arbetat med en varierande repertoar, allt från renässansmusik till modern underhållning. Sibbo vokalensemble startade hösten 2003 som en grupp inom Sibbo medborgarinstitut. Gruppen leddes från starten av Dag-Ulrik Almqvist. Våren 2016 tog Jessica Lång över ledarskapet. Gruppens målsättning har från början varit att fördomsfritt pröva på musikaliska stilar och uttrycksmedel från vitt skilda tidsepoker.

Det blir två Jul tillsammans-konserter, en i Olaus Petri kyrkan i Tölö i Helsingfors fredagen den 9.12 klockan 19 och en i Sibbo kyrka lördagen den 10.12 klockan 18. Programmet kostar 10 euro och kan köpas av körmedlemmar och vid dörren.

DOMKAPITLET

Kyrkoherden i **Finström-Geta församling Jon Lindeman** har förordnats, vid sidan av egen tjänst, att sköta kyrkoherdetjänsten i **Saltviks församling 1.1 - 31.3.2017.**

Församlingspastorn i **Saltviks församling Carolina Lindström** har förordnats att fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.1 - 31.3.2017. Tjänsteförhållandet för kyrkoherden i **Vasa svenska församling Tor-Erik Store** upphör på egen begäran från 1.7.2017.

Kyrkoherdetjänsten i **Vasa svenska församling Janne Hänninen** har förklarats ledig att sökas senast 2.1.2017 kl. 15.

Församlingspastorn i **Finström-Geta församling Alexandra Ång** har beviljats partiell tjänstledighet (50 %) 19.11.2016 - 31.8.2017.

Tjänsteförhållandet för församlingspastorn i **Kristinestads svenska församling Peter Lassus** upphör på egen begäran från 31.12.2016.

Församlingspastorn i **Vasa svenska församling Janne Hänninen** har beviljats partiell tjänstledighet 9.1.2017 - 8.1.2018.

Pastor **Hans Boije** har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i **Vasa svenska församling** på deltid (50 %) 9.1 - 31.7.2017.

Församlingspastorn i **Paavali seurakunta Elina Koivisto** har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i **Petrus församling 1.1 - 31.8.2017.**

Förordnandet för församlingspastorn i **Kyrksläatts svenska församling Linus Stråhlman** har avbrutits på egen begäran från 31.12.2016, och han har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i **Liljendals församling** (50 %) från 1.1.2017 tills vidare och en

församlingspastorstjänst (50 %) i **Borgå svenska domkyrkoförsamling** från 1.1.2017 tills vidare.

Församlingspastorn i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Rebecka Stråhlman** har förordnats att sköta samma tjänst från 1.1.2017 tills vidare.

Församlingspastorn i **Borgå svenska domkyrkoförsamling Maria Lindberg** har förordnats att sköta samma tjänst (40 %) från 1.1.2017 tills vidare.

Tf kyrkoherden i **Purmo församling Tomas Portin** har förordnats att fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.1 - 31.12.2017.

Tjänsteförordnande har utfärdats för pastor **Fred Wilén** till en kaplanstjänst i **Borgå svenska domkyrkoförsamling** från 1.1.2017.

Tjänsteförordnande har utfärdats för pastor **Aino-Karin Lovén** till kyrkoherdetjänsten i **Kyrksläatts svenska församling** från 1.7.2017.

Kyrkoherden i **Solfs församling Ann-Mari Audas-Willman** har beviljats partiell tjänstledighet (50 %) 1.11.2016 - 3.2.2017 och prost **Leif Snellman** har för samma tid förordnats att sköta tjänsten (50 %).

Kaplanen i **Vanda svenska församling Kaj Andersson** har beviljats partiell tjänstledighet (50 %) 1.1 - 31.12.2017.

Vid besättandet av kyrkoherdetjänsten i **Kvevlax församling** har kaplanen i Korsholms svenska församling **Jessica Bergström-Solborg** förklarats behörig för tjänsten.

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 22.12.2016 - 1.1.2017.

LEDIGA TJÄNSTER

LEDIG TJÄNST I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Vasa svenska församling

Språkkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och god förmåga att använda finska i tal och skrift.

Den som valts till tjänsten skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsten söks hos domkapitlet i Borgå stift **senast 2.1.2017 kl. 15.00.**

Adress: PB 30, 06101 Borgå

Vasa svenska församling söker

KYRKOHERDE

Vasa svenska församling verkar i den tvåspråkiga, kraftigt växande staden Vasa där var femte invånare är studerande. Församlingen hör till Korsholms prosteri i Borgå stift och är med sina cirka 12 800 medlemmar den tredje största församlingen i stiftet. Församlingen har cirka 30 anställda. Vasa svenska församling, Vaasan suomalainen seurakunta och Vähänkyrön seurakunta bildar Vasa kyrkliga samfällighet som administrativt lyder under Lappo stift.

Vi söker dig som är öppen för nya utmaningar, lyhörd, samarbetsvillig och intresserad av att vara med i vår förändringsprocess.

Medlemmarna är viktiga och vi arbetar på att bli bättre på att höra och engagera församlingens medlemmar. Vi arbetar som bäst vår struktur och decentraliserar vårt beslutsfattande.

Vi strävar efter att föra en aktiv dialog med församlingens medlemmar och satsar på kommunikation. Församlingen har beslutit att förnya gudstjänstlivet.

Vi förväntar oss att du har dokumenterade och goda ledaregenskaper samt god förmåga till planering och samarbete.

Ansökan riktas till Domkapitlet i Borgå stift senast 2.1.2017 kl. 15.

Hela annonsen och mera information om behörighetsvillkoren finns på www.vasasvenskaforsamling.fi.

VASA SVENSKA FÖRSAMLING

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund auktoriserad begravningsbyrå

"Helheten som växer fram är genialisk och känslan den förmedlar ut i publiken kompakt. De tre ungdomarna fastnar på hjärtat och det är svårt att släppa dem då ridån går ner. Det är gripande och såreget vackert, och mycket, mycket sevärt."

Österbottens tidning

HAMLET SADE DET VACKRARE

AV HARRIET ABRAHAMSSON OCH PAUL OLIN

Biljettbokningar: 09-8620 8200, www.ungateatern.fi

Biljettpris: 8€ / 7€ Kväll: 14€ / 10 €

Spelplats: Cirko - centrumet för nycirkus, Gasverksgatan 1/4 (byggnad 8), 00540 Helsingfors.

Aldersrek. från 14 år uppåt.

SPELPLAN:

lö	14.1.2017	19.00 PREMIÄR
må	16.1.2017	10.00
ti	17.1.2017	10.00
ons	18.1.2017	10.00
to	26.1.2017	10.00
fre	27.1.2017	10.00
må	30.1.2017	10.00
ti	31.1.2017	10.00
ons	1.2.2017	10.00
to	2.2.2017	10.00 & 19.00
fre	3.2.2017	10.00
to	9.2.2017	10.00 & 19.00
fre	10.2.2017	10.00
ti	28.2.2017	10.00

ungateatern.fi

INKAST PATRICK WINGREN

Harmoni

FÖR UNGEFÄR tio år sedan började jag stämma pianon. Idag är det just jobbet med pianon och flyglar som fyller största delen av min arbetsvardag.

Numera betonas kanske mer än någonsin vikten av att lyssna till den inre rösten. Jag måste erkänna att jag sällan behövt vara särskilt lyhörd. Då avgörande vägval sker i mitt liv är det väldigt primalt. Jag blir arg, eller glad, eller ledsen, eller förälskad, eller frustrerad. Känslor som svämmar över alla breddar och manar på, vill förändring.

SÅ VAR DET också den sommaren när jag började stämma pianon. Vi hade en studioinspelning inbokad. Flygeln var ett centralt instrument, och trots att den hade blivit stämd en kort tid före inspelningen så klarade den inte av klimatskiftningen när sommaren välldes in så där som den bara kan göra i Finland – plötsligt, oväntat, och stick i stäv med väderleksprognoserna.

Dagen innan panikringde jag de få pianotekniker som kunde stämma på inspelningsnivå i regionen, utan framgång. Inspelningen ställdes in, och frustrationen inom mig började växa. "Jag vill inte behöva känna mig hjälplös över att inte kunna sköta om det instrument jag vistats med största delen av mitt liv."

Det var ingen blyxt från ovan, ingen brinnande buske. Det var irritation som kanaliserades i envishet och fokus. Under den inställda inspelningsveckan började jag pröva mig fram, och fortsatte sedan intensivt.

Det lät horribelt, vilket bara gjorde mig ännu mer frustrerad och envis. Via olika forum på nätet kom jag i kontakt med pianotekniker som delade med sig av allt det de lärt sig sedan de själva var alldeles nya inom området.

På den vägen är det. En dominoeffekt där den första kraften satte allt i rörelse. Nu är jag certifierad och har finslipat hantverket till den grad att jag själv arbetar på konsert- och inspelningsnivå. Ändå lär jag mig ofta någonting nytt när jag öppnar en flygel eller ett piano för att jobba med mekaniken, eller när jag greppar stämnyckeln för att stämma.

DET ÄR VÄLDIGT konstruktivt att göra något märkbart bättre under en kort, överskådlig tid. I musikerlivet är utvecklingen ofta långsam och diffus. Framträdande på scenen kan ge en viss respons och bekräftelse, men vardags(ut)övandet är en daglig kamp som kräver ett stort mått av envishet och uthållighet.

Pianostämning är mera som gräsklippning. Även om inlärningskurvan är något brantare så är det ett rätt icke-glamoröst slitarbete det handlar om. Väderleken sätter käppar i hjulet ibland. Strängar rör sig som gräs växer, de kräver en ny insats om och om igen. Några timmar senare, efter utfört arbete, är allt vackrare, konturerna är skarpare, man kan stilla betrakta det hela och konstatera att det var gott. Och sen vila.

Patrick Wingren är en samhällspolitiskt aktiv musiker från Jakobstad.

EKUMENIK NATTVARD

Hoppas på gemensamt nattvardsbord

Tack, biskop Björn, för en fin allhelgonadagskolumn i tidningen Östnyland (5.11.2016).

Annars, är "ond och bråd död" struket ur kyrkoböckerna? En ond död kan väl ses som motsatsen till en god död. Och en god död skulle åtminstone innebära att jag som syndig människa hinner anbefalla mig i Guds nåd.

Tack för att du också ofta och varmt talar om ekumenik. Jag fick häromdagen det finska katolska stiftets tidning Fides. I den finns en hel sida om den deklaration som Lutherska världsförbundets ordförande, biskop Munib Younan och påven Franciscus här förleden underteck-

"Det är den apostoliska successionen som hindrar den gemensamma nattvarden."

nade i Lund. I deklarationen sägs bland annat, fritt citerat: "Medvetna om att vårt förhållande till varandra också formar vårt vittnesmål om evangeliet, förbinder vi oss att fortsatt växa i den samhörighet som har sin rot i dopet (likvärdigt för lutheraner och katoliker) när vi strävar att röja resten av hindren för att uppnå den fulla enheten."

"När vi ånyo förbinder oss att gå från motsättning till en-

het gör vi det som delar av samma kropp, till vilken vi förenats i dopet."

"Många medlemmar av våra samfund längtar efter att, som ett konkret uttryck för den fullkomliga enheten, få mottaga eukaristin vid samma bord."

Jag vet att det är vi katoliker som här utgör ett hinder då vi anser att nattvarden förvandlas till Kristi lekamen och blod då de heliga förvandlingsorden uttalas av en präst som är vigd av en biskop i successionen. I föregående nummer av Fides finns en artikel av den finska fadern T. Nguyen som just har doktorerat med en avhandling om den apostoliska successionen.

Han undrar hur evangelisk-lutherska ärkebiskopar i Åbo kan säga sig vara St. Henriks efterträdare. Det är den apostoliska successionen som hindrar den gemensamma nattvarden.

Och ändå läser både lutheraner och katoliker den apostoliska trosbekännelsen, även om katolikerna säger sig tro på en helig katolsk och apostolisk kyrka och lutheranerna på en helig allmänlig kyrka.

Jag hoppas att reformationens märkesår skall kunna hela oss till ett gemensamt nattvardsbord.

KRISTINA PAUL
Sarvsalö

Text och regi Milja Sarkola

ALLT SOM SÄGS

Vi följer en flickas uppväxt tillsammans med mamma och bror, genom kärleksbrev, *pilare* och betygsutdelningar och landar så småningom i den vuxna kvinnans födelsedagsfirande.

Allt som sägs är en skildring av ett liv med tvivlet som ständig följeslagare.

★★★★ – HS

"En av årets bästa kulturupplevelser" – Yle

Spelperiod
7.12–3.3.2017

VIIRUS

Sjötullsgatan 33, 00170 Helsingfors
09 440 224 viiirus.fi lippu.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

TID FÖRÄNDRING

"Varje generation tycker att den genomlever ovanligt stora omställningar."

Ärkebiskop Kari Mäkinen säger i Kotimaa att det tar tid innan vi inser vad olika brytningsskeden innebär.

Blomsteraffär
Begravningsbyrå **Fant**

Öppet
må-fr 9.00 - 18.00 lö 9.00 - 15.00
Blommor från självbetjäningen
fås ända fram till kl. 21.00

Här!

Centrumvägen 3, Smedsby
(Vallonia-huset)

Blombutiken: 06-322 2544 Begravningsbyrån: 06-322 2744 - 050 313 8142
www.begravningsbyrafant.fi begravningsbyrafant@netikka.fi

MED EN egen nyskriven jullåt ska far och dotter Tomas och Izabella Fant ge tre kyrkokonserter. Anton Plogman ackompanjerar på piano.

Där julen blir som bäst

Att gå i julkyrkan hör till jultraditionerna för musikerna Tomas och Izabella Fant samt för Anton Plogman.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

När **Tomas Fant** hörde dottern **Izabella** sjunga på en julkonsert för ett år sedan fick han tanken på att ge en julkonsert med henne.

– Jag tänkte på hur roligt det skulle vara att få sjunga duett tillsammans.

Julkonserten är också en långvarig dröm som gått i uppfyllelse för Tomas Fant. Som lärare och dansbandsmusiker på fritiden har han hittills inte haft tid. Nu är situationen en annan.

– Ända sedan jag som barn satt i julkyrkan i Petalax och hörde kyrkokören sjunga *O helga natt* med samma solist varje år, har jag velat sjunga den sången på en julkonsert, säger Tomas Fant.

O helga natt har därför en given plats på repertoaren när far och dotter Fant till-

sammans med **Anton Plogman** på piano ger julkonserter i Petalax, Sundom och Brändö kyrkor.

– Vi valde medvetet mindre kyrkor på orter vi har kopplingar till. Jag har vuxit upp i Petalax, som familj bodde vi femton år i Sundom och Izabella har bott på Brändö, säger Tomas Fant.

På repertoaren finns också en egen nyskriven jullåt, *Där julen är som bäst*.

Hur kom den låten till?

– Vi började tänka på att göra en egen jullåtenkom för konserterna. Jag började skriva texten i augusti och vi har bollar många idéer med varandra och andra inblandade, säger Izabella.

Både Tomas och Izabella skrev varsin version till melodi, men de stannade för Tomas version.

– Izabella skrev texten utgående från sina erfarenhe-

ter av livet i Helsingfors. Hon funderar på julen och ska resa hem, säger Tomas.

När de sjunger om att resa mot väst så avser de alltså att resa till Vasa.

– Egentligen borde det vara nordväst, med det passar inte in rytmiskt. Det blir lite amerikanskt "go west" över det.

Varför ger ni kyrkokonserter?

– Det är nåt speciellt med julkyrkan. När det är mörkt ute och alla ljusen är tända där inne, säger Izabella Fant.

– I och för sig kan man ha julkonsert var som helst, men kyrkan har en naturlig akustik som är speciell. I konserten ingår också några psalmer som allsång, säger Tomas Fant.

Anton Plogman står för det mesta av ackompanjemang- et på piano under konserten.

– Vi gör konserten på ett ganska avklätt sätt, säger Tomas. Ett enkelt komp gör att man kan fokusera bättre på texterna.

Vad betyder julens budskap om Jesu födelse för er personligen?

– Jag ser jultiden som en chans att ge. Jag tycker om att ge och brukar syssla med välgörenhet. Nu till jul stick-

ar jag sockor till barn på ett barnhem. Julen ger en tankeställare till oss alla att se glädjen i att ge och inte bara att få. Jag vet inte hur långt jag kan koppla det till Jesus, säger Izabella.

– När jag går i julkyrkan kopplar jag automatiskt till det som hände vid Jesu födelse. Med prästens predikan blir det en helhet som känns naturlig, säger Tomas. Anton Plogman både gillar och ogillar julen.

– Jag gillar inte stressen kring julen. För mig räcker gemenskapen, allt behöver inte vara perfekt. Jag vill ha en enkel jul med avbrott från vardagen. Varje år går jag i julkyrkan. Det är där jag känner minst av julstressen. Det verkar som om alla hittar det egna lugnet där. Jag gillar friden bäst.

Uppträder ni ofta tillsammans som far och dotter?

– Speciellt när jag var yngre gjorde vi det, säger Izabella. Jag sjöng och pappa spelade gitarr eller piano. Men nu har vi haft en paus på några år. Vi har musicerat tillsammans ända sedan jag var liten.

Även om Anton Plogmans pappa också är dansbandsmusiker har son och far in-

te uppträtt tillsammans som duo.

– Jag kommer bara på ett tillfälle när jag ackompanjerat honom. Men jag har spelat i hans kompband i ett par år, så vi har nog uppträtt tillsammans.

Vad betyder era uppträdanden för relationen far och dotter?

– Det är klart att musicerandet stärker relationen mellan oss. Även om den är stark sedan tidigare, säger Tomas.

– Det är också lättare att vara ärlig. Vi känner varandra så pass bra att vi inte tar illa upp när den andra säger hur den tycker det låter, säger Izabella.

Är det dansbandsmusik som gäller för er vanligen?

– Vi har var sitt band som vi spelar i. Pappa håller på med dansbandsmusik och jag med indypop. Därför är det kul att ta ut lite ur båda världarna och kombinera dem, säger Izabella.

Anton och Tomas har spelat tillsammans i samma dansband.

– Även om jag spelar mest dansbandsmusik så ligger progressiv musik från sjuttio-talet nära mitt hjärta. Jag gillar att spela båda stilarna. Farsan har inte introducerat dansbandsmusiken för mig. Jag har börjat själv, säger Anton Plogman.

HEM OCH VAD?

- **Tomas Fant**, lärare och studiehandledare, dansbandsmusiker. Ska satsa på musiken på heltid.
- **Izabella Fant**, studerar foto och klipp på Arcada i Helsingfors. Har ett egen band.
- **Anton Plogman** jobbar med drogförebyggande arbete bland ungdomar i Vasa, är IT-konsult men sysslar helst med musikproduktion. Spelar piano i tre olika band.
- **Julkonsert** i Petalax kyrka den 3 december kl. 18, i Sundom kyrka den 4 december kl. 15 och i Brändö kyrka den 5 december kl. 19.
- **Julsången** "Där julen är som bäst" finns på Youtube och Spotify. Kan också köpas som singel under julkonserterna.